Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/2157

27.10.2025

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2025/2157 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Οκτωβρίου 2025

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία [1] και ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Κατόπιν της υποβολής του σχεδίου για την Ουκρανία («σχέδιο») από την Ουκρανία στις 20 Μαρτίου 2024, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο τη θετική αξιολόγησή του. Το Συμβούλιο ενέκρινε την εν λόγω θετική αξιολόγηση με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου [2].

(2) Από τη θετική έγκριση του σχεδίου εκ μέρους του Συμβουλίου, και σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, έχουν εκταμιευτεί στην Ουκρανία ένα ποσό ύψους 6 000 000 000 EUR ως έκτακτη ενδιάμεση χρηματοδότηση και ένα ποσό ύψους1 890 000 000 EUR με τη μορφή προχρηματοδότησης, που αντιπροσωπεύουν προκαταβολή 7 % της δανειακής στήριξης την οποία η Ουκρανία είναι επιλέξιμη να λάβει στο πλαίσιο του σχεδίου. Έχει εκταμιευτεί στην Ουκρανία ένα επιπλέον ποσό ύψους 14 995 446 398 EUR στις τέσσερις πρώτες δόσεις του σχεδίου, δυνάμει του άρθρου 26 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

(3) Η κατάσταση στην Ουκρανία παραμένει πολύ δύσκολη. Ο συνεχιζόμενος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας καθυστερεί την οικονομική ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας και ασκεί τεράστια πίεση στις διοικητικές της ικανότητες. Κατά συνέπεια, ορισμένα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα στο πλαίσιο του σχεδίου δεν είναι πλέον, είτε εν μέρει είτε εξ ολοκλήρου, εφικτά από την Ουκρανία, ιδίως όσον αφορά το χρονοδιάγραμμά τους.

(4) Στις 7 Αυγούστου 2025, κατόπιν διαβούλευσης με το ουκρανικό κοινοβούλιο, η Ουκρανία πρότεινε τροποποιήσεις στο σχέδιο δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 («προτεινόμενες τροποποιήσεις»), με την αιτιολογία ότι το σχέδιο εν μέρει δεν είναι πλέον εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων.

(5) Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν 46 από τα 146 ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που ορίζονται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν βήματα που πρέπει να εφαρμοστούν μεταξύ του 3ου τριμήνου του 2025 και του 4ου τριμήνου του 2027. Για 10 από τα βήματα αυτά, η Ουκρανία πρότεινε να παραταθεί η αρχική προθεσμία, και τέσσερα βήματα επισπεύσθηκαν. Τροποποιήθηκε ελαφρώς η περιγραφή 36 βημάτων, σε μεγάλο βαθμό για τη διόρθωση σφαλμάτων εκ παραδρομής. Δύο βήματα χωρίστηκαν το καθένα σε δύο, άλλα δύο βήματα συγχωνεύτηκαν σε ένα, ενώ διαγράφηκε ένα βήμα που συνδέεται με ενδιάμεσο στόχο. Τα κονδύλια για τις επενδύσεις μειώθηκαν, ώστε να αντικατοπτρίζουν εναλλακτικές πηγές χορηγών για συγκεκριμένες επενδύσεις ή χαμηλότερη ζήτηση από ό,τι αναμενόταν αρχικά, γεγονός που επιτρέπει την ανακατανομή των ποσών στη γενική δημοσιονομική στήριξη. Αυτή η ανακατανομή αποτυπώνει τις δημοσιονομικές πιέσεις που προκάλεσε ο συνεχιζόμενος πόλεμος και συμβάλλει στην αντιμετώπισή τους. Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός των βημάτων του σχεδίου και ο αρχικός αριθμός μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων δεν έχουν αλλάξει. Προτάθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις σχετικά με τις ρυθμίσεις για την υλοποίηση και την παρακολούθηση του σχεδίου και με την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το σχέδιο, χωρίς αντίκτυπο στην αρχική αξιολόγηση του σχεδίου από την Επιτροπή.

[1] ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

[2] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την πληρότητα και την καταλληλότητα των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Κατά τη διενέργεια της εν λόγω αξιολόγησης, η Επιτροπή ενήργησε, όσο το δυνατόν περισσότερο, σε συνεργασία με την Ουκρανία. Η Επιτροπή αξιολόγησε ειδικότερα αν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συνιστούν βασιζόμενη στις ανάγκες, ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, αν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πορείας προσχώρησης της Ουκρανίας στην Ένωση και αν συνάδουν μ' αυτήν, αν συνάδουν με τις γενικές αρχές του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 και αν ανταποκρίνονται στις ανάγκες ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις διατηρούν τη φιλοδοξία του σχεδίου να συμβάλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν, στην προώθηση του κράτους δικαίου, στους κοινωνικούς στόχους και στην ισότητα των φύλων και στη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν επηρεάζουν τις ισχύουσες ρυθμίσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Τέλος, η Επιτροπή αξιολόγησε αν ζητήθηκε με δέοντα τρόπο η γνώμη της Verkhovna Rada —του κοινοβουλίου της Ουκρανίας— σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Ουκρανίας, αν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τη συμβολή των συμφεροντούχων και αν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι άλλοι δωρητές μπορούν να στηρίξουν τους στόχους του σχεδίου.

(7) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν επηρεάζουν τη θετική αξιολόγηση του σχεδίου που περιλαμβάνεται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 όσον αφορά τη συνάφεια, την πληρότητα και την καταλληλότητά του σχεδίου. Κατά την αξιολόγησή της, η Επιτροπή έλαβε ιδίως υπόψη τα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως ιβ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

(8) Δυνάμει του άρθρου 20 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι δικαιολογημένες.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, τα κράτη μέλη, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλες πηγές μπορούν να παρέχουν πρόσθετες συνεισφορές στο Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, μεταξύ άλλων και στο σχέδιο.

(10) Δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, η Σουηδία θα παράσχει 750 000 000 SEK, που αντιστοιχεί περίπου σε 67 000 000 EUR, ως πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά στον πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης. Η εν λόγω συνεισφορά συνιστά εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της εν λόγω συνεισφοράς σύμφωνα με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στις δαπάνες της Ένωσης, ιδίως τις διαδικασίες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]) και του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

(11) Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Σουηδίας θα πρέπει να διατεθεί στην Ουκρανία με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος συμφωνίας μεταφοράς μεταξύ της Σουηδίας και της Επιτροπής και της μεταφοράς της σχετικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η εν λόγω χρηματοδοτική συνεισφορά κατανέμεται στην έβδομη, όγδοη και ένατη τριμηνιαία δόση του σχεδίου και αναμένεται να εκταμιευθεί με την επιφύλαξη της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των σχετικών ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων. Τα ποσά της έβδομης, όγδοης και ένατης δόσης του σχεδίου θα προσαρμοστούν αναλόγως, ώστε να ληφθεί υπόψη το τελικό ποσό σε ευρώ της εν λόγω χρηματοδοτικής συνεισφορά που θα προκύψει από την εφαρμογή της επίσημης συναλλαγματικής ισοτιμίας τη χρονική στιγμή της μεταφοράς.

(12) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συμμορφώνονται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 και ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν θετικά. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εγκριθεί η αξιολόγηση και να καθοριστούν στην παρούσα απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 τα ποιοτικά και ποσοτικά βήματα που απαιτούνται για την εφαρμογή του σχεδίου για την Ουκρανία, όπως τροποποιείται από την παρούσα εκτελεστική απόφαση, και το πρόσθετο ποσό που πρέπει να διατεθεί από την Ένωση.

(13) Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 τροποποιείται ως εξής:

([3]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

1) το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία

Με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, εγκρίνεται η αξιολόγηση της Επιτροπής για το τροποποιημένο σχέδιο για την Ουκρανία, όπως τροποποιήθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/2157 του Συμβουλίου (*). Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που περιγράφονται στο τροποποιημένο σχέδιο για την Ουκρανία, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του σχεδίου για την Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων, και οι ρυθμίσεις για την παροχή στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία πλήρους πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα τεκμηρίωσης και δεδομένα καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

(*) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/2157 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2025, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2157/oj).»·

2) στο άρθρο 2, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Διατίθεται στην Ουκρανία, δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους αντίστοιχου των 750 000 000 SEK σε EUR με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη στιγμή της μεταφοράς της συνεισφοράς από τη Σουηδία στο Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία.

Η πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες και προϋποθέσεις που ισχύουν για το ποσό το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.»,

3) το παράρτημα αντικαθίσταται από το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Λουξεμβούργο, 17 Οκτωβρίου 2025.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. HEUNICKE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Οι δόσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 διαρθρώνονται με τον ακόλουθο τρόπο, λαμβανομένων επίσης υπόψη των ενδεικτικών μέγιστων ετήσιων ποσών που προβλέπονται στον κανονισμό:

Πρώτη δόση (2ο τρίμηνο του 2024)

Συνολικό ποσό: 4 365 691 244 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 1 500 000 000 EUR

Δάνεια: 2 865 691 244 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 9

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
2.2	C2.R1 Βελτίωση της διαχείρισης των εσόδων	Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου για την ψηφιοποίηση της Κρατικής Τελωνειακής Υπηρεσίας
2.3	C2.R2 Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Έγκριση της δήλωσης προϋπολογισμού για την περίοδο 2025-2027
2.7	C2.R4 Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων
4.2	C4.R1 Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας της υποδομής καταπολέμησης της διαφθοράς	Διορισμός νέου επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Πρόληψης της Διαφθοράς
6.2	C6.R2 Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εταιρική διακυβέρνηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας
8.3	C8.R2 Μεταρρύθμιση του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας της Ουκρανίας	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αναθεώρηση της νομικής βάσης του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας της Ουκρανίας
10.1	C10.R1 Ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα	Έγκριση του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα
10.15	C10.R7 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων	Θέσπιση της στρατηγικής για τον θερμικό εκσυγχρονισμό των κτιρίων έως το 2050 και του σχεδίου δράσης
12.8	C12.R6 Αποναρκοθέτηση χερσαίων και υδάτινων περιοχών	Έγκριση του στρατηγικού εγγράφου σχετικά με τη δράση κατά των ναρκών για την περίοδο έως το 2033

Δεύτερη δόση (3ο τρίμηνο του 2024)

Συνολικό ποσό: 4 248 847 926 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 1 500 000 000 EUR

Δάνεια: 2 748 847 926 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 9

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
4.1	C4.R1 Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας της υποδομής καταπολέμησης της διαφθοράς	Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς
4.4	C4.R2 Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Έναρξη ισχύος του τροποποιημένου Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
4.6	C4.R2 Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Έγκριση σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025
7.6	C7.R6 Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας	Έγκριση της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης για την περίοδο έως το 2040
8.1	C8.R1 Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση
9.5	C9.R3 Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής	Έκδοση ψηφισμάτων για την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027
10.8	C10.R3 Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου σχετικά με τον κανονισμό για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (νομοθεσία REMIT)
15.1	C15. R1 Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της βιομηχανικής ρύπανσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με μερική εφαρμογή των διατάξεων
15.10	C15.R6 Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)	Εκπόνηση εγγράφου βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των αποκλίσεων από τους κανόνες για τις εκτιμήσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και τις στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις (ΣΠΕ)

Τρίτη δόση (4ο τρίμηνο του 2024)

Συνολικό ποσό: 3 717 741 935 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 400 000 000 EUR

Δάνεια: 3 317 741 935 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 13

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
2.1	C2.R1 Βελτίωση της διαχείρισης των εσόδων	Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου για την ψηφιοποίηση της Κρατικής Φορολογικής Υπηρεσίας
3.6	C3.R2 Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση του καθεστώτος αφερεγγυότητας

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
6.1	C6.R1 Θέσπιση πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας	Θέσπιση της πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας και της διαλογής των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας
7.5	C7.R5 Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και αποϊδρυματοποίηση	Θέσπιση της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση των ψυχονευρολογικών ιδρυμάτων και άλλων ιδρυμάτων διαμονής και την αποϊδρυματοποίηση της περίθαλψης των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων, καθώς και της στρατηγικής για τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των παιδιών στην Ουκρανία να μεγαλώνουν σε οικογενειακό περιβάλλον για την περίοδο 2024-2028
8.7	C8.R5 Εναρμόνιση της νομοθεσίας και των προτύπων με την ΕΕ	Έκδοση του ψηφίσματος για την εκ νέου εφαρμογή των μέτρων εποπτείας της αγοράς και τον έλεγχο των μη εδώδιμων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επιθεώρησης για την ασφάλεια των προϊόντων
9.6	C9.R3 Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής	Έκδοση ψηφισμάτων για την ανάπτυξη του πολεοδομικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο
10.2	C10.R2 Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος	Θέσπιση αγορακεντρικού πλαισίου για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές
10.10	C10.R5 Διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας
11.1	C11.R1 Ολοκληρωμένος σχεδιασμός του τομέα των μεταφορών	Θέσπιση της αναθεωρημένης εθνικής στρατηγικής μεταφορών της Ουκρανίας έως το 2030
11.2	C11.R2 Ανάπτυξη των δυνατοτήτων της Ουκρανίας στον τομέα της εφοδιαστικής εξαγωγών	Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την επέκταση των συνοριακών υποδομών με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας έως το 2030
12.1	C12.R1 Ευθυγράμμιση του θεσμικού πλαισίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη με την πολιτική της ΕΕ	Θέσπιση της στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη έως το 2030
12.5	C12.R4 Βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το κρατικό αγροτικό μητρώο
13.1	C13.R1 Ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού και διασφάλιση βέλτιστου πλαισίου για τους στρατηγικούς επενδυτές	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την αναθεώρηση του εθνικού προγράμματος για την ανάπτυξη της βάσης ορυκτών πόρων της Ουκρανίας έως το 2030

Τέταρτη δόση (1ο τρίμηνο του 2025)

Συνολικό ποσό: 4 779 953 917 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 500 000 000 EUR

Δάνεια: 4 279 953 917 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 16

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
1.1	C1.R1 Μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων
4.3	C4. R1 Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας της υποδομής καταπολέμησης της διαφθοράς	Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
4.7	C4.R2 Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων
6.6	C6.R3 Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας	Έγκριση χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ
7.2	C7.R2 Βελτίωση της προσχολικής εκπαίδευσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την προσχολική εκπαίδευση
7.11	C7.R9 Βελτίωση της πολιτιστικής ανάπτυξης	Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού
9.1	C9.R1 Προώθηση της αποκέντρωσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της εδαφικής οργάνωσης των εκτελεστικών αρχών στην Ουκρανία με καθυστερημένη εφαρμογή
9.4	C9.R2 Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τις δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τη δημόσια πολιτική με καθυστερημένη εφαρμογή
12.3	C12.R2 Διασφάλιση λειτουργικής κτηματαγοράς	Δημιουργία αυτοματοποιημένου συστήματος για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων
12.7	C12.R5 Μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα στην κλιματική αλλαγή	Έγκριση του μακροπρόθεσμου σχεδίου για το σύστημα άρδευσης
13.5	C13.R2 Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Δημιουργία αναβαθμισμένου ηλεκτρονικού γραφείου (e-cabinet) χρηστών υπεδάφους
14.1	C14.R1 Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές	Έγκριση αναθεωρημένου σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
14.2	C14.R1 Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την ενίσχυση των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας
14.3	C14.R2 Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2026
15.2	C15.R2 Πολιτική για το κλίμα	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την κρατική πολιτική για το κλίμα
15.5	C15.R3 Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου

Πέμπτη δόση (2ο τρίμηνο του 2025)

Συνολικό ποσό: 2 124 423 963 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 300 000 000 EUR

Δάνεια: 1 824 423 963 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 11

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
3.5	C3.R1 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την αναθεώρηση των δηλώσεων ακεραιότητας των δικαστών και της διαδικασίας επαλήθευσής τους
3.8	C3.R2 Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος του νόμου για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που σχετίζονται με χρηματικές και μη χρηματικές υποχρεώσεις και την περαιτέρω ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτέλεσης
5.4	C5.R3 Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Θέσπιση της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων
7.1	C7.R1 Βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την επαγγελματική εκπαίδευση
7.10	C7.R8 Βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης	Έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών
8.4	C8.R3 Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και σε αγορές	Θέσπιση της στρατηγικής για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της
9.2	C9.R1 Προώθηση της αποκέντρωσης	Έγκριση και δημοσίευση στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας μελέτης σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη χορήγηση νομικής προσωπικότητας στους δήμους
10.4	C10.R2 Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος	Έγκριση του χάρτη πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
13.3	C13.R2 Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών
13.4	C13. R2 Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Προκήρυξη διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής (PSA) με διασφάλιση της διαφάνειάς τους
15.6	C15.R3 Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Επανέναρξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ)

Έκτη δόση (3ο τρίμηνο του 2025)

Συνολικό ποσό: 2 655 529 954 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 300 000 000 EUR

Δάνεια: 2 355 529 954 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 10

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
2.8	C2.R4 Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων	Ανάπτυξη και υλοποίηση του εργαλείου ψηφιακής διαχείρισης για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας
3.1	C3.R1 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Πλήρωση τουλάχιστον του 20 % των κενών θέσεων δικαστών
3.2	C3.R1 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έναρξη ισχύος του νόμου για την ίδρυση νέου δικαστηρίου για την εκδίκαση διοικητικών υποθέσεων
5.2	C5.R2 Μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τις αρχές που διέπουν την πώληση τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας
8.8	C8.R5 Εναρμόνιση της νομοθεσίας και των προτύπων με την ΕΕ	Έγκριση εναρμονισμένων προτύπων για τρεις ομάδες βιομηχανικών προϊόντων
10.5	C10.R3 Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Θέσπιση του νόμου σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της δέσμης μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας
12.4	C12.R3 Βελτίωση της θεσμικής και διοικητικής δομής για τη διαχείριση των επενδυτικών προγραμμάτων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη δημόσια στήριξη της γεωργίας της Ουκρανίας
13.2	C13.R1 Ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού και διασφάλιση βέλτιστου πλαισίου για τους στρατηγικούς επενδυτές	Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με την επαλήθευση των αποθεμάτων κρίσιμων πρώτων υλών της Ουκρανίας
15.4	C.15.R2 Πολιτική για το κλίμα	Έγκριση της δεύτερης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού
15.9	C15.R5 Αύξηση της κυκλικής οικονομίας	Έγκριση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων έως το 2033

Έβδομη δόση (4ο τρίμηνο του 2025)

Συνολικό ποσό: 2 944 082 949 EUR ([1])

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 173 000 000 EUR

Δάνεια: 2 771 082 949 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 20

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
1.2	C1.R2 Αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής για τη δημόσια διοίκηση	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών για τη βελτίωση της διαδικασίας συμμετοχής στις εξετάσεις της δημόσιας διοίκησης, ανάληψης και παύσης καθηκόντων
2.6	C2.R3 Βελτίωση της διαχείρισης του δημόσιου χρέους	Θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους
2.9	C2.R5 Βελτίωση του συστήματος λογιστικού και δημοσιονομικού ελέγχου	Έγκριση των τροποποιήσεων της σχετικής νομοθεσίας για τον κρατικό δημοσιονομικό έλεγχο
3.3	C3.R1 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Διευθέτηση/εκδίκαση του 20 % των παλαιών πειθαρχικών υποθέσεων που δεν είχαν εξεταστεί έως το τέλος του 2023
3.4	C3.R2 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσόντων (έλεγχος) του 50 % των δικαστών που δεν είχαν ακόμη αξιολογηθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016
3.9	C3.R2 Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έχει τεθεί σε λειτουργία σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων
4.8	C4.R3 Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Διεξαγωγή της επόμενης εθνικής εκτίμησης κινδύνου
5.6	C5.R4 Βελτίωση των ικανοτήτων της αρχής χρηματοπιστωτικής εποπτείας	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη βελτίωση της κρατικής ρύθμισης για τις κεφαλαιαγορές και τις οργανωμένες αγορές βασικών προϊόντων
6.7	C6.R3 Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ

([1]) Η συνεισφορά του Βασιλείου της Σουηδίας που πρόκειται να εισπραχθεί ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό το 2025 ανέρχεται συνολικά σε 750 εκατ. σουηδικές κορόνες (SEK), ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 67 εκατ. EUR (το ακριβές ποσό θα υπολογιστεί με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη στιγμή της μεταφοράς της συνεισφοράς). Η συνεισφορά αυτή προορίζεται να συγχρηματοδοτήσει την εν λόγω δόση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης με ποσό 258 εκατ. σουηδικών κορονών (SEK), που αντιστοιχεί σε περίπου 23 εκατ. EUR, με την επιφύλαξη της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των σχετικών βημάτων.

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
6.9	C6.R4 Βελτίωση του πλαισίου ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων	Έναρξη ισχύος της επικαιροποιημένης νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις και πλήρης άρση της αναστολής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων
7.8	C7.R7 Εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων που έχουν ανάγκη σε στέγαση	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τις βασικές πτυχές της στεγαστικής πολιτικής
8.2	C8.R1 Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την απορρύθμιση σε συγκεκριμένους τομείς
10.3	C10.R2 Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης επενδύσεων σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές
10.7	C10.R3 Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Διορισμός νέου διαχειριστή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας
10.11	C10.R5 Διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας	Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας»
10.13	C10.R6 Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Έγκριση του κρατικού στοχευμένου οικονομικού προγράμματος για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας για την περίοδο έως το 2030
10.14	C10.R6 Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη στήριξη της ανάπτυξης αποδοτικής και πιο βιώσιμης τηλεθέρμανσης
11.3	C11.R3 Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Έναρξη ισχύος του νόμου για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών της Ουκρανίας με εφαρμογή εντός τριών ετών από την έκδοσή του
13.6	C13.R3 Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών εξόρυξης και ενσωμάτωση της Ουκρανίας στις σύγχρονες αξιακές αλυσίδες επεξεργασίας	Δημοσίευση μελέτης σχετικά με τη νομοθεσία για την υποβολή εκθέσεων που αφορούν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτήρια
15.3	C15.R2 Πολιτική για το κλίμα	Έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με το Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνωμόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος

'Ογδοη δόση (1ο τρίμηνο του 2026)

Συνολικό ποσό: 1 880 870 968 EUR ([2])

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 147 000 000 EUR

Δάνεια: 1 733 870 968 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 8

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
1.5	C1.R3 Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων	Έναρξη λειτουργίας του συστήματος πληροφοριών διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMIS)
3.7	C3.R2 Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την απλούστευση των διαδικασιών αφερεγγυότητας για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΠΜΜΜΕ)
3.12	C3.R4 Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που επιτρέπει τη διαφανή και αξιοκρατική επιλογή εισαγγελέων διοικητικού επιπέδου
5.1	C5.R1 Αξιολόγηση του τραπεζικού τομέα	Δημοσίευση αξιολόγησης ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος
8.5	C8.R3 Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και σε αγορές	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την απλούστευση της ένταξης ακινήτων σε εξωτερικά δίκτυα μηχανικής και βελτίωση της ρύθμισης στον τομέα των μεταφορών μέσω αγωγών
9.3	C9.R1 Προώθηση της αποκέντρωσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη διασφάλιση της καλύτερης κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών
12.6	C12.R4 Βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με τη χορήγηση κρατικής στήριξης μέσω του δημόσιου γεωργικού μητρώου
15.8	C15.R5 Αύξηση της κυκλικής οικονομίας	Θέσπιση της στρατηγικής για την εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας και του σχεδίου δράσης της

([2]) Η συνεισφορά του Βασιλείου της Σουηδίας που πρόκειται να εισπραχθεί ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό το 2025 ανέρχεται συνολικά σε 750 εκατ. σουηδικές κορόνες (SEK), ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 67 εκατ. EUR (το ακριβές ποσό θα υπολογιστεί με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη στιγμή της μεταφοράς της συνεισφοράς). Η συνεισφορά αυτή προορίζεται να συγχρηματοδοτήσει την εν λόγω δόση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης με ποσό 246 εκατ. σουηδικών κορονών (SEK), που αντιστοιχεί σε περίπου 22 εκατ. EUR, με την επιφύλαξη της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των σχετικών βημάτων.

Ένατη δόση (2ο τρίμηνο του 2026)

Συνολικό ποσό: 2 411 976 959 EUR ([3])

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 172 000 000 EUR

Δάνεια: 2 239 976 959 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 16

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
1.4	C1.R3 Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων	Εκσυγχρονισμός της ενιαίας κρατικής δικτυακής πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών.
3.10	C3.R2 Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έχει τεθεί σε λειτουργία αναβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων
4.5	C4.R2 Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Θέσπιση νέας στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025
5.5	C5.R3 Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Έναρξη ισχύος των νομικών πράξεων για τη βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων
5.3	C5.R2 Μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα	Θέσπιση της στρατηγικής για τη σταδιακή μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα
6.3	C6.R2 Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Ορισμός εποπτικών συμβουλίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας με πλειοψηφική συμμετοχή ανεξάρτητων μελών
7.7	C7.R6 Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας	Θέσπιση της στρατηγικής για την απασχόληση του πληθυσμού
7.12	C7.I1 Επενδύσεις στην εκπαίδευση	Επενδύσεις τουλάχιστον 300 εκατ. EUR στην εκπαίδευση
7.14	C7.I2 Επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη	Επενδύσεις τουλάχιστον 200 εκατ. EUR στην υγειονομική περίθαλψη
7.18	C7 I5 Επενδύσεις στην παροχή στέγασης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού	Επενδύσεις τουλάχιστον 200 εκατ. EUR για την παροχή στέγασης σε βετεράνους με αναπηρία των ομάδων I-II, σε μέλη των οικογενειών αποθανόντων βετεράνων και σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας
9.7	C9.I1 Επενδύσεις για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας	Χορήγηση τουλάχιστον του 5 % της συνολικής μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών
10.6	C10.R3 Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την τροποποίηση των όρων φορολόγησης των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

([3]) Η συνεισφορά του Βασιλείου της Σουηδίας που πρόκειται να εισπραχθεί ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό το 2025 ανέρχεται συνολικά σε 750 εκατ. σουηδικές κορόνες (SEK), ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 67 εκατ. EUR (το ακριβές ποσό θα υπολογιστεί με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη στιγμή της μεταφοράς της συνεισφοράς). Η συνεισφορά αυτή προορίζεται να συγχρηματοδοτήσει την εν λόγω δόση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης με ποσό 246 εκατ. σουηδικών κορονών (SEK), που αντιστοιχεί σε περίπου 22 εκατ. EUR, με την επιφύλαξη της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των σχετικών βημάτων.

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
10.9	C10.R4 Ελευθέρωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου	Έγκριση χάρτη πορείας για τη σταδιακή ελευθέρωση της αγοράς αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, που θα τεθεί σε εφαρμογή μετά τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου
12.9	C12.I1 Επενδύσεις στην αποναρκοθέτηση	Επενδύσεις τουλάχιστον 30 εκατ. EUR στην αποναρκοθέτηση των γεωργικών εκτάσεων
14.4	C14.R2 Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών	Έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης για τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1183
15.7	C15.R4 Αποκατάσταση και διατήρηση των φυσικών πόρων	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη μείωση της αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών

Δέκατη δόση (3ο τρίμηνο του 2026)

Συνολικό ποσό: 531 105 991 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 75 000 000 EUR

Δάνεια: 456 105 991 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 5

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
1.3	C1.R2 Αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής για τη δημόσια διοίκηση	Σταδιακή επαναφορά των αξιοκρατικών προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση
3.13	C3.R4 Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση του πειθαρχικού συστήματος για τους εισαγγελείς και την αύξηση των ικανοτήτων της Επιτροπής Προσόντων και Πειθαρχικών Διαδικασιών για τους Εισαγγελείς
6.4	C6.R2 Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Μετοχοποίηση βασικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας
7.4	C7.R4 Μετάβαση από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εφαρμογή συστήματος μετάβασης από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο
10.16	C10.R7 Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων	Έκδοση νομικών πράξεων για τον καθορισμό ελάχιστων επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια

Ενδέκατη δόση (4ο τρίμηνο του 2026)

Συνολικό ποσό: 531 105 991 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 100 000 000 EUR

Δάνεια: 431 105 991 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 9

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
2.4	C2.R2 Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Επανεξέταση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού
2.5	C2.R2 Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τις τροποποιήσεις του κώδικα προϋπολογισμού της Ουκρανίας για τον καθορισμό της διαδικασίας διαχείρισης των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών
3.15	C3.R1 Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έχει τεθεί σε λειτουργία νέο δικαστήριο για την εκδίκαση διοικητικών υποθέσεων
3.14	C3.R4 Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έχει τεθεί σε λειτουργία ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης υποθέσεων στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης
7.9	C7.R7 Εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων που έχουν ανάγκη σε στέγαση	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το Ταμείο Κοινωνικής Στέγασης
7.3	C7.R3 Βελτίωση του συστήματος αποκατάστασης για τα άτομα με αναπηρία	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία
10.12	C10.R6 Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Ακύρωση του μορατόριουμ στην αύξηση των τιμολογίων θέρμανσης και ζεστού νερού
11.8	C11.R3 Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με την αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών με διαδοχική εφαρμογή των διατάξεων
11.5	C11.R4 Βελτίωση των ναυτιλιακών και λιμενικών υπηρεσιών	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την εμπορική ναυτιλία και τη ναυσιπλοΐα στις εσωτερικές πλωτές οδούς

Δωδέκατη δόση (1ο τρίμηνο του 2027)

Συνολικό ποσό: 318 663 594 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 70 000 000 EUR

Δάνεια: 248 663 594 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 2

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
11.6	C11.R4 Βελτίωση των ναυτιλιακών και λιμενικών υπηρεσιών	Επανεξέταση και τροποποίηση της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων
12.2	C12. R1 Ευθυγράμμιση του θεσμικού πλαισίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη με την πολιτική της ΕΕ	Δημιουργία του συστήματος δικτύου δεδομένων για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (ΔΔΒΓΕ)

Δέκατη τρίτη δόση (2ο τρίμηνο του 2027)

Συνολικό ποσό: 212 442 396 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 50 000 000 EUR

Δάνεια: 162 442 396 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 2

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
4.9	C4.R3 Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα
4.10	C4.R3 Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Το απαραίτητο λογισμικό και υλισμικό για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα έχει τεθεί σε λειτουργία

Δέκατη τέταρτη δόση (3ο τρίμηνο του 2027)

Συνολικό ποσό: 212 442 396 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 50 000 000 EUR

Δάνεια: 162 442 396 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 2

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
6.8	C6.R3 Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας	Υποβολή έκθεσης ελέγχου που επιβεβαιώνει τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ
8.6	C8.R4 Βελτίωση των δημόσιων συμβάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εναρμόνιση της νομοθεσίας στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων με το κεκτημένο της ΕΕ.

Δέκατη πέμπτη δόση (4ο τρίμηνο του 2027)

Συνολικό ποσό: 1 402 119 817 EUR

Μη επιστρεπτέα στήριξη: 0 EUR

Δάνεια: 1 402 119 817 EUR

Συνολικός αριθμός βημάτων: 14

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
3.11	C3.R3 Ψηφιοποίηση του δικαστικού συστήματος	Καθορισμός πληροφοριακών λύσεων στο δικαστικό σύστημα
6.5	C6.R2 Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Υποβολή έκθεσης που αποδεικνύει τη δέουσα τήρηση των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης
7.13	C7.I1 Επενδύσεις στην εκπαίδευση	Επενδύσεις τουλάχιστον 650 εκατ. EUR στην εκπαίδευση
7.15	C7.I2 Επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη	Επενδύσεις τουλάχιστον 400 εκατ. EUR στην υγειονομική περίθαλψη
7.16	C7.I3 Επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές	Επενδύσεις τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε κοινωνικές υποδομές
7.17	C7.I4 Επενδύσεις στη χορήγηση αποζημιώσεων για κατοικίες που έχουν υποστεί ζημίες ή έχουν καταστραφεί	Επενδύσεις τουλάχιστον 600 εκατ. EUR για οικονομικές αποζημιώσεις για κατοικίες που έχουν υποστεί ζημίες
7.19	C7.I5 Επενδύσεις στην παροχή στέγασης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού	Επενδύσεις τουλάχιστον 450 εκατ. EUR για την παροχή στέγασης σε βετεράνους με αναπηρία των ομάδων I-II, σε μέλη των οικογενειών αποθανόντων βετεράνων και σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας
8.9	C8.R6 Αντιμετώπιση των καθυστερήσεων πληρωμών	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών
8.10	C8.I1 Επενδύσεις στη χρηματοδοτική στήριξη των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ	Επενδύσεις τουλάχιστον 450 εκατ. EUR για τη χρηματοδοτική στήριξη πολύ μικρών επιχειρήσεων και ΜΜΕ καθώς και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης
9.8	C9.I1 Επενδύσεις για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας	Χορήγηση τουλάχιστον του 20 % της συνολικής μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών
10.17	C10.I1 Επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές	Επενδύσεις τουλάχιστον 550 εκατ. EUR σε ενεργειακές υποδομές

Αύξων αριθμός	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος
11.4	C11.R3 Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Θέσπιση των κανονισμών για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές
11.7	C11.I1 Επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών	Επενδύσεις τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε υποδομές μεταφορών
12.10	C12.I1 Επενδύσεις στην αποναρκοθέτηση	Επενδύσεις τουλάχιστον 100 εκατ. EUR στην αποναρκοθέτηση των γεωργικών εκτάσεων

C.1. **ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να ενισχυθούν οι ικανότητες και η αποτελεσματικότητα της ουκρανικής δημόσιας διοίκησης και να ευθυγραμμιστούν σταδιακά οι κανόνες, τα πρότυπα, οι πολιτικές και οι πρακτικές στον τομέα της δημόσιας διοίκησης με το κεκτημένο, τις πολιτικές και τις πρακτικές της ΕΕ. Ειδικότερα, το κεφάλαιο αυτό επικεντρώνεται στην αναθεώρηση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων, στην ενίσχυση των αξιοκρατικών προσλήψεων και διαδικασιών επιλογής στη δημόσια διοίκηση και στην ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και των συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινων πόρων.

Μεταρρύθμιση 1. Μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να θεσπιστεί διαφανές, δίκαιο και προβλέψιμο μισθολογικό σύστημα σύμφωνα με τις σχετικές αρχές SIGMA (στήριξη για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης στις χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης) του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση ([4]).

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νέας νομοθεσίας για τη θέσπιση νέου συστήματος αποδοχών που θα βασίζεται στη λειτουργική κατάταξη των θέσεων, στον σαφή διαχωρισμό των μισθών σε σταθερές και μεταβλητές συνιστώσες και στη μείωση του πριμ αρχαιότητας από 50 % σε 30 %.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής για τη δημόσια διοίκηση

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να καθιερωθεί αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής δημόσιων υπαλλήλων, ώστε να εξασφαλιστεί η εμπιστοσύνη του κοινού και να καταστεί δυνατή η προσέλκυση προσωπικού υψηλού επαγγελματικού επιπέδου στη δημόσια διοίκηση.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα τεθεί σε ισχύ νομοθεσία για τη βελτίωση της διαδικασίας συμμετοχής στις εξετάσεις της δημόσιας διοίκησης, ανάληψης και παύσης καθηκόντων. Δεύτερον, θα αποκατασταθεί σταδιακά η αξιοκρατική επιλογή για τις κενές θέσεις δημόσιων υπαλλήλων των κατηγοριών Α, Β και Γ.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 3. Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων

Η μεταρρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην ψηφιοποίηση των λειτουργιών διαχείρισης ανθρώπινων πόρων της δημόσιας διοίκησης, εστιάζοντας στο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMIS) και στην ενιαία κρατική δικτυακή πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα τεθεί σε λειτουργία πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMIS) το οποίο θα χρησιμοποιείται σε όλα τα υπουργεία και σε όλες τις επιχειρησιακές/ενεργούσες άλλες κεντρικές εκτελεστικές αρχές και τα εδαφικά τους όργανα. Δεύτερον, η ενιαία κρατική δικτυακή πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών θα εκσυγχρονιστεί.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

([4]) ΟΟΣΑ (2023), The Principles of Public Administration (Οι αρχές της δημόσιας διοίκησης), ΟΟΣΑ, Παρίσι, https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
1.1	Μεταρρύθμιση 1. Μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης των αναγκαίων νομικών και κανονιστικών πράξεων παράγωγου δικαίου), η οποία συνάδει με τις σχετικές αρχές SIGMA του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση. Η νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθιέρωση συστήματος αποδοχών με βάση τη λειτουργική κατάταξη των θέσεων· — σαφής διαχωρισμός των μισθών σε σταθερά ή εγγυημένα (τουλάχιστον 70 % ετησίως) και μεταβλητά (όχι περισσότερο από 30 % ετησίως) μέρη· — μείωση του πριμ αρχαιότητας από 50 % σε 30 %.
1.2	Μεταρρύθμιση 2. Αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής για τη δημόσια διοίκηση	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών για τη βελτίωση της διαδικασίας συμμετοχής στις εξετάσεις της δημόσιας διοίκησης, ανάληψης και παύσης καθηκόντων	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης των αναγκαίων νομικών και κανονιστικών πράξεων παράγωγου δικαίου) για τη βελτίωση της διαδικασίας συμμετοχής στις εξετάσεις της δημόσιας διοίκησης, ανάληψης και παύσης καθηκόντων. Η νομοθεσία συνάδει με τις σχετικές αρχές SIGMA του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση σχετικά με τις αξιοκρατικές προσλήψεις. Οι διατάξεις σχετικά με την επανέναρξη της αξιοκρατικής επιλογής για όλες τις θέσεις δημοσίων υπαλλήλων στο έδαφος που ελέγχεται από την Ουκρανία και όπου δεν πραγματοποιούνται εχθροπραξίες τίθενται σε ισχύ με εφαρμογή από την 1η Ιουνίου 2026 (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του βήματος 1.3).
1.3	Μεταρρύθμιση 2. Αξιοκρατική διαδικασία προσλήψεων και επιλογής για τη δημόσια διοίκηση	Σταδιακή επαναφορά των αξιοκρατικών προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση	3ο τρίμηνο	2026	Η επαναφορά της αξιοκρατικής επιλογής για τις κενές θέσεις εργασίας για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους θα πραγματοποιηθεί βαθμιαία σε τρία στάδια: 1) για τις θέσεις υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης κατηγορίας «Α»· 2) για τις θέσεις υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης της κατηγορίας «Β» (στο έδαφος που ελέγχεται από την Ουκρανία όπου δεν λαμβάνουν χώρα εχθροπραξίες)· 3) για τις θέσεις υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης της κατηγορίας «Γ» (στο έδαφος που ελέγχεται από την Ουκρανία όπου δεν λαμβάνουν χώρα εχθροπραξίες).

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
1.4	Μεταρρύθμιση 3. Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων	Εκσυγχρονισμός της ενιαίας κρατικής δικτυακής πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών	2ο τρίμηνο	2026	Η ενιαία κρατική δικτυακή πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών εκσυγχρονίζεται. Η λειτουργία για τη δημοσίευση κενών θέσεων και την υποβολή αιτήσεων υλοποιήθηκε και λειτουργεί πλήρως.
1.5	Μεταρρύθμιση 3. Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και της διαχείρισης ανθρώπινων πόρων	Έναρξη λειτουργίας του συστήματος πληροφοριών διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMIS)	1ο τρίμηνο	2026	Έχει τεθεί σε λειτουργία πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (HRMIS) το οποίο χρησιμοποιείται σε όλα τα υπουργεία και σε όλες τις επιχειρησιακές/ενεργούσες άλλες κεντρικές εκτελεστικές αρχές και τα εδαφικά τους όργανα.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.2. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να ενισχυθεί η μακροοικονομική και χρηματοπιστωτική ανθεκτικότητα της Ουκρανίας, να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των δημόσιων πόρων, να επιτευχθεί ευθυγράμμιση με τα πρότυπα της ΕΕ και να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της διαχείρισης των εσόδων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της κινητοποίησης εγχώριων εσόδων μέσω της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της φορολογικής και της τελωνειακής διοίκησης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί το μακροπρόθεσμο εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την ψηφιακή ανάπτυξη, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση της Κρατικής Τελωνειακής Υπηρεσίας. Δεύτερον, θα εγκριθεί το στρατηγικό σχέδιο για την ψηφιακή ανάπτυξη, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση της Κρατικής Φορολογικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και η διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του κράτους.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί η δήλωση προϋπολογισμού για την περίοδο 2025-2027 προκειμένου να αποκατασταθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός προγραμματισμός και να διασφαλιστεί η προβλεψιμότητα της δημοσιονομικής πολιτικής. Δεύτερον, με τη μεταρρύθμιση θα καθιερωθεί η ετήσια επανεξέταση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού, λαμβανομένων υπόψη των πρακτικών του ΟΟΣΑ σε τομείς προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της ενέργειας και της στήριξης των επιχειρήσεων. Τρίτον, θα τεθεί σε ισχύ νόμος για την τροποποίηση του κώδικα προϋπολογισμού της Ουκρανίας για τον καθορισμό της διαδικασίας διαχείρισης των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της διαχείρισης του δημόσιου χρέους

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να αυξηθούν η διαφάνεια της πολιτικής διαχείρισης του δημόσιου χρέους και η αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του δημόσιου χρέους.

Η μεταρρύθμιση προτείνει ένα βήμα, συγκεκριμένα τη θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους για την περίοδο 2026-2028. Η στρατηγική θα περιλαμβάνει ανάλυση της τρέχουσας διάρθρωσης και των τρεχουσών τάσεων του δημόσιου χρέους, καθορισμό στόχων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους και ανάπτυξη μέτρων για την εγχώρια αγορά κρατικών χρεωστικών τίτλων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων στην Ουκρανία, με τον καθορισμό των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των συμμετεχόντων σε όλα τα στάδια του κύκλου των επενδυτικών έργων, των στρατηγικών προτεραιοτήτων, της διαφάνειας και ενός ψηφιακού πλαισίου παρακολούθησης έργων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί σχέδιο δράσης για την εφαρμογή χάρτη πορείας προς τη βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων. Δεύτερον, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης θα αναπτυχθεί και θα υλοποιηθεί εργαλείο ψηφιακής διαχείρισης για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 5. Βελτίωση των συστημάτων ελέγχου

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση του συστήματος λογιστικού και δημοσιονομικού ελέγχου, με σκοπό ιδίως την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τα κονδύλια που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έγκριση και, κατά περίπτωση, στην έναρξη ισχύος τροποποιήσεων των ψηφισμάτων ή άλλων νομοθετικών πράξεων σχετικά με τον κρατικό δημοσιονομικό έλεγχο, οι οποίες θα επιτρέψουν στην Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία να εξασφαλίσει ότι ο οργανισμός είναι εφοδιασμένος με τα απαραίτητα εργαλεία για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως για τα κονδύλια που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
2.1	Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της διαχείρισης των εσόδων	Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου για την ψηφιοποίηση της Κρατικής Φορολογικής Υπηρεσίας	4ο τρίμηνο	2024	Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου για την ψηφιακή ανάπτυξη, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση της Κρατικής Φορολογικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας, σύμφωνα με τις συστάσεις της εθνικής στρατηγικής εσόδων για την περίοδο 2024-2030.
2.2	Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της διαχείρισης των εσόδων	Έγκριση του σχεδίου για την ψηφιοποίηση της Κρατικής Τελωνειακής Υπηρεσίας	2ο τρίμηνο	2024	Έγκριση του μακροπρόθεσμου εθνικού στρατηγικού σχεδίου για την ψηφιακή ανάπτυξη, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση της Κρατικής Τελωνειακής Υπηρεσίας.
2.3	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Έγκριση της δήλωσης προϋπολογισμού για την περίοδο 2025-2027	2ο τρίμηνο	2024	Η δήλωση προϋπολογισμού για την περίοδο 2025-2027 εγκρίνεται και υποβάλλεται στο Κοινοβούλιο. Η δήλωση επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — βασικές μακροοικονομικές προβλέψεις για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας· — βασικοί δείκτες του προϋπολογισμού (έσοδα, δαπάνες, δημοσιονομικό έλλειμμα, δημόσιο χρέος)· — προτεραιότητες δημόσιας πολιτικής ανά τομέα και ανώτατα όρια δαπανών για κάθε βασική μονάδα δαπανών· — σχέσεις μεταξύ του κρατικού προϋπολογισμού και των τοπικών προϋπολογισμών, συμπεριλαμβανομένης της αναγκαίας καθοδήγησης για την κατάρτιση μεσοπρόθεσμων προβλέψεων των τοπικών προϋπολογισμών· — εκτίμηση δημοσιονομικών κινδύνων.
2.4	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Επανεξέταση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού	4ο τρίμηνο	2026	Η επανεξέταση των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού διενεργείται ετησίως με βάση την κυβερνητική απόφαση και τη μεθοδολογία, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων πρακτικών του ΟΟΣΑ, ιδίως στους τομείς προτεραιότητας, όπως η κοινωνική προστασία, η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη, η ενέργεια, η στήριξη των επιχειρήσεων.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
2.5	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τις τροποποιήσεις του κώδικα προϋπολογισμού της Ουκρανίας για τον καθορισμό της διαδικασίας διαχείρισης των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών	4ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τις τροποποιήσεις του κώδικα προϋπολογισμού της Ουκρανίας για τον καθορισμό της διαδικασίας διαχείρισης των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — προσδιορισμός των οντοτήτων που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών· — καθορισμός των διαδικασιών συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οντοτήτων που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών· — καθορισμός των μεθοδολογικών πλαισίων για τη διαχείριση των δημοσιονομικών κινδύνων των τοπικών προϋπολογισμών.
2.6	Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της διαχείρισης του δημόσιου χρέους	Θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους	4ο τρίμηνο	2025	Θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους (MTDS) για την περίοδο 2026-2028. Η MTDS επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάλυση της τρέχουσας διάρθρωσης και των τρεχουσών τάσεων του δημόσιου χρέους· — στόχοι για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους· — μέτρα για την ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς κρατικών χρεωστικών τίτλων.
2.7	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων	2ο τρίμηνο	2024	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων. Το σχέδιο δράσης επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς και περιλαμβάνει την ακολουθία και το χρονοδιάγραμμα: — καθιέρωση στρατηγικού σχεδιασμού για τις δημόσιες επενδύσεις σε στενή σύνδεση με τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού· — καθορισμός των ρόλων όλων των συμμετεχόντων σε όλα τα στάδια του κύκλου των επενδυτικών έργων· — καθιέρωση ενιαίων προσεγγίσεων για την επιλογή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των επενδυτικών έργων, ανεξάρτητα από τις πηγές χρηματοδότησης [έσοδα του προϋπολογισμού, διεθνείς δωρητές, κρατικές (τοπικές) εγγυήσεις, παραχωρήσεις, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα], ώστε να καταστεί δυνατή η προετοιμασία ενιαίου διαύλου έργων· — καθορισμός κριτηρίων προτεραιοποίησης που αποτυπώνουν τις καθορισμένες ανάγκες, την ωριμότητα των έργων και την ευθυγράμμιση με τις τομεακές και/ή περιφερειακές στρατηγικές στο πλαίσιο της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων· — καθιέρωση ανεξάρτητης αξιολόγησης των μεγάλων δημόσιων επενδυτικών έργων.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
2.8	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων επενδύσεων	Ανάπτυξη και υλοποίηση του εργαλείου ψηφιακής διαχείρισης για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας	3ο τρίμηνο	2025	Ανάπτυξη και υλοποίηση του εργαλείου ψηφιακής διαχείρισης για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, το οποίο παρέχει δημόσια πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με έργα ανασυγκρότησης σε όλα τα στάδια, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού, της χρηματοδότησης, της προμήθειας, της κατασκευής και της θέσης σε λειτουργία, ώστε να καταστεί δυνατή η δημόσια και διαφανής παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων και ο καλύτερος συντονισμός των προσπαθειών ανασυγκρότησης μεταξύ τομέων.
2.9	Μεταρρύθμιση 5. Βελτίωση των συστημάτων λογιστικού και δημοσιονομικού ελέγχου	Έγκριση των τροποποιήσεων της σχετικής νομοθεσίας για τον κρατικό δημοσιονομικό έλεγχο	4ο τρίμηνο	2025	Έγκριση τροποποιήσεων των ψηφισμάτων του υπουργικού συμβουλίου και, εφόσον απαιτείται, έναρξη ισχύος άλλης σχετικής νομοθεσίας για τον κρατικό δημοσιονομικό έλεγχο. Οι εν λόγω τροποποιήσεις επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — παροχή στήριξης στην Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία ώστε να εξασφαλίσει ότι ο οργανισμός είναι εφοδιασμένος με τα απαραίτητα εργαλεία για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως για τα κονδύλια που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, σύμφωνα με τις αρχές των διεθνών προτύπων ελέγχου· — ενίσχυση των μέτρων για την παρακολούθηση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

C.3. **ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι η αύξηση της ικανότητας, της λογοδοσίας, της ακεραιότητας, της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας του δικαστικού συστήματος το οποίο έχει ζωτική σημασία για τη διασφάλιση του κράτους δικαίου και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ουκρανία, καθώς και για την ταχεία ανάκαμψη, την οικονομική ανάπτυξη και την προσέλκυση επενδύσεων.

Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η εδραίωση των αποτελεσμάτων της δικαστικής μεταρρύθμισης και η οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του κοινού στο δικαστικό σύστημα με την εκ νέου εφαρμογή διαφανούς και αξιοκρατικής διαδικασίας επιλογής των δικαστών, την ενίσχυση της αξιολόγησης των προσόντων των εν ενεργεία δικαστών, την ενίσχυση του συστήματος πειθαρχικής ευθύνης, την ενίσχυση των υφιστάμενων εργαλείων δικαστικής ακεραιότητας και την ίδρυση νέου δικαστηρίου για την εκδίκαση διοικητικών υποθέσεων στις οποίες εμπλέκονται κρατικοί οργανισμοί.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει έξι βήματα. Πρώτον, το 20 % των κενών θέσεων δικαστών καλύπτεται βάσει τροποποιημένης νομοθεσίας, η οποία περιλαμβάνει εξορθολογισμένα στάδια επιλογής και συντομευμένες περιόδους υποχρεωτικής κατάρτισης δικαστών, συνεπή εφαρμογή σαφών κριτηρίων αξιολόγησης και μεθοδολογίας βαθμολόγησης και συμμετοχή του Συμβουλίου Δημόσιας Ακεραιότητας στην αξιολόγηση της ακεραιότητας των υποψήφιων δικαστών. Δεύτερον, θεσπίζεται νομικά ένα νέο ειδικευμένο διοικητικό πρωτοδικείο και ένα ειδικευμένο διοικητικό εφετείο και δρομολογείται διαφανής επιλογή δικαστών σύμφωνα με την εγκριθείσα νομοθεσία. Τρίτον, το 20 % των εκκρεμών πειθαρχικών υποθέσεων επιλύεται με τη συμμετοχή της Υπηρεσίας Πειθαρχικών Επιθεωρητών με βάση τη μεθοδολογία προτεραιοποίησης του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης. Τέταρτον, η αξιολόγηση των προσόντων (έλεγχος) ολοκληρώνεται για το 50 % των εκκρεμών υποθέσεων. Πέμπτον, τίθενται σε ισχύ νόμοι και κανονισμοί σχετικά με την αναθεώρηση και την επαλήθευση των δηλώσεων ακεραιότητας. Έκτον, τίθεται σε λειτουργία το νέο ειδικευμένο διοικητικό πρωτοδικείο και το ειδικευμένο διοικητικό εφετείο.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης μέσω της ευθυγράμμισης της σχετικής νομοθεσίας με το κεκτημένο της ΕΕ και της ανάπτυξης θεσμικών και άλλων ικανοτήτων για την ορθή εφαρμογή της.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει πέντε βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία για τη βελτίωση του καθεστώτος αφερεγγυότητας και τη θέσπιση συστήματος πρόληψης της αφερεγγυότητας και του εργαλείου έγκαιρης προειδοποίησης για τις νομικές οντότητες και τους επιχειρηματίες σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία για τη θέσπιση απλουστευμένων διαδικασιών αφερεγγυότητας για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΠΜΜΜΕ) σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ. Τρίτον, τίθεται σε ισχύ ο νόμος για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που σχετίζονται με χρηματικές και μη χρηματικές υποχρεώσεις και την περαιτέρω ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτέλεσης. Τέταρτον, τίθεται σε λειτουργία αναβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας εκτέλεσης, της παρακολούθησης των περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών, της δέσμευσης τραπεζικών λογαριασμών και της είσπραξης οφειλών. Πέμπτον, τίθεται σε λειτουργία σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 3. Ψηφιοποίηση του δικαστικού συστήματος

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, διαφανέστερη, αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των δικαστηρίων, η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών και η καθιέρωση τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής στο δικαστικό σώμα.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνεπάγεται την καθιέρωση του υποσυστήματος της ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων του ενιαίου δικαστικού συστήματος πληροφοριών και τηλεπικοινωνιών (UJITS) σε 15 πιλοτικά δικαστήρια γενικής, εμπορικής και διοικητικής δικαιοδοσίας σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Μεταρρύθμιση 4. Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της ακεραιότητας, της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού στις εισαγγελικές βαθμίδες και η πρόληψη της διαφθοράς στην αλυσίδα της ποινικής δικαιοσύνης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία για τη θέσπιση διαφανούς και αξιοκρατικής διαδικασίας επιλογής εισαγγελέων διοικητικού επιπέδου. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία για τη βελτίωση του πειθαρχικού συστήματος για τους εισαγγελείς και την αύξηση των ικανοτήτων της Επιτροπής Προσόντων και Πειθαρχικών Διαδικασιών για τους Εισαγγελείς. Τρίτον, τίθενται σε εφαρμογή τρεις μονάδες του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης υποθέσεων στην αλυσίδα της ποινικής δικαιοσύνης, ώστε να καταστεί δυνατή η ψηφιακή διεκπεραίωση των ποινικών υποθέσεων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
3.1	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Πλήρωση τουλάχιστον του 20 % των κενών θέσεων δικαστών.	3ο τρίμηνο	2025	Τουλάχιστον το 20 % των κενών θέσεων δικαστών που είναι διαθέσιμες από τις 16 Οκτωβρίου 2023 (συνολικός αριθμός 2 205 θέσεων) καλύπτεται με βάση την τροποποιημένη νομοθεσία, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: — εξορθολογισμένα στάδια επιλογής και συντομευμένες περιόδους υποχρεωτικής κατάρτισης δικαστών· — συνεπή εφαρμογή σαφών και δεόντως δημοσιευμένων κριτηρίων αξιολόγησης και μεθοδολογίας βαθμολόγησης για την αξιολόγηση της επαγγελματικής επάρκειας και της ακεραιότητας των υποψήφιων δικαστών· — συμμετοχή του Δημόσιου Συμβουλίου Ακεραιότητας στην αξιολόγηση της ακεραιότητας των υποψήφιων δικαστών, όποτε το απαιτεί ο νόμος.
3.2	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έναρξη ισχύος του νόμου για την ίδρυση νέου δικαστηρίου για την εκδίκαση διοικητικών υποθέσεων	3ο τρίμηνο	2025	Ο νόμος για τη σύσταση του ειδικευμένου διοικητικού πρωτοδικείου και του ειδικευμένου διοικητικού εφετείου τέθηκε σε ισχύ και δρομολογήθηκε διαφανής επιλογή δικαστών σύμφωνα με την εγκριθείσα νομοθεσία.
3.15	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έχει τεθεί σε λειτουργία νέο δικαστήριο για την εκδίκαση διοικητικών υποθέσεων	4ο τρίμηνο	2026	Το νέο ειδικευμένο διοικητικό πρωτοδικείο και το ειδικευμένο διοικητικό εφετείο τίθενται σε λειτουργία.
3.3	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Διευθέτηση/εκδίκαση του 20 % των παλαιών πειθαρχικών υποθέσεων που δεν είχαν εξεταστεί έως το τέλος του 2023	4ο τρίμηνο	2025	Το 20 % των παλαιών πειθαρχικών διαδικασιών (καταγγελιών) που δεν είχαν εξεταστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 διευθετούνται/εκδικάζονται με τη συμμετοχή της Υπηρεσίας Πειθαρχικών Επιθεωρητών και με βάση τα κριτήρια για την προτεραιοποίηση της εξέτασης των πειθαρχικών καταγγελιών, που προβλέπονται στη ρήτρα 13.7 του εσωτερικού κανονισμού του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης (όπως τροποποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2023, αριθ. 1068/0/15-23) και δημοσιεύονται στον επίσημο ιστότοπο του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης.
3.4	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσόντων (έλεγχος) του 50 % των δικαστών που δεν είχαν ακόμη αξιολογηθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016	4ο τρίμηνο	2025	Ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των προσόντων (έλεγχος) για το 50 % των δικαστών που δεν είχαν ακόμη αξιολογηθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2016 σύμφωνα με τις καθιερωμένες διαδικασίες και με τη συμμετοχή του Συμβουλίου Δημόσιας Ακεραιότητας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
3.5	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση της λογοδοσίας, της ακεραιότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την αναθεώρηση των δηλώσεων ακεραιότητας των δικαστών και της διαδικασίας επαλήθευσής τους	2ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος των νόμων και των κανονισμών της Ανώτατης Επιτροπής Επαγγελματικών Προσόντων Δικαστών της Ουκρανίας για την αναθεώρηση των δηλώσεων ακεραιότητας των δικαστών και της διαδικασίας επαλήθευσής τους. Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — αποσαφήνιση του περιεχομένου των δηλώσεων ακεραιότητας και των λόγων κίνησης διαδικασίας επαλήθευσης· — παράταση της χρονικής περιόδου που καλύπτει η επαλήθευση· — βελτίωση της διαδικασίας επαλήθευσης με τον προσδιορισμό των μηχανισμών και των προθεσμιών επαλήθευσης, τον καθορισμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των προσώπων και των οντοτήτων που συμμετέχουν στη διαδικασία επαλήθευσης και την αποσαφήνιση των νομικών συνεπειών της επαλήθευσης.
3.6	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση του καθεστώτος αφερεγγυότητας	4ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη βελτίωση του καθεστώτος αφερεγγυότητας και του σχετικού παράγωγου δικαίου και τη θέσπιση συστήματος πρόληψης της αφερεγγυότητας και του εργαλείου έγκαιρης προειδοποίησης για τις νομικές οντότητες και τους επιχειρηματίες σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132. Η νέα νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — πρόληψη της πτώχευσης και αποκατάσταση της φερεγγυότητας των οφειλετών — έγκαιρος εντοπισμός ενδείξεων κρίσης στην εταιρεία — προσδιορισμός πρόσθετων δυνατοτήτων για την αποκατάσταση της φερεγγυότητας των εταιρειών — διαθεσιμότητα πληροφοριών για τις εταιρείες σχετικά με τους μηχανισμούς πρόληψης της αφερεγγυότητας και έγκαιρης προειδοποίησης.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
3.7	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την απλούστευση των διαδικασιών αφερεγγυότητας για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΠΜΜΜΕ)	1ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την απλούστευση των διαδικασιών αφερεγγυότητας για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΠΜΜΜΕ) σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132. Η νομοθεσία καταρτίζεται βάσει εκτίμησης επιπτώσεων των κανονιστικών ρυθμίσεων με τη συμμετοχή εμπειρογνωμόνων της ΕΕ. Η νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — απλούστευση των εξωδικαστικών και των πτωχευτικών διαδικασιών για τις ΠΜΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των μεμονωμένων επιχειρηματιών)· — διαθεσιμότητα εργαλείων αφερεγγυότητας και υπηρεσιών διαχειριστών διαδικασιών αφερεγγυότητας για τις ΠΜΜΜΕ· — πρόληψη της κατάχρησης των διαδικασιών αφερεγγυότητας από τις ΠΜΜΜΕ.
3.8	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων που σχετίζονται με χρηματικές και μη χρηματικές υποχρεώσεις και την ψηφιοποίηση	2ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που σχετίζονται με χρηματικές και μη χρηματικές υποχρεώσεις και την περαιτέρω ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτέλεσης.
3.9	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έχει τεθεί σε λειτουργία σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων	4ο τρίμηνο	2025	Έχει τεθεί σε λειτουργία σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων
3.10	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρυθμίσεις των διαδικασιών αφερεγγυότητας και εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων	Έχει τεθεί σε λειτουργία αναβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων	2ο τρίμηνο	2026	Έχει τεθεί σε λειτουργία αναβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας εκτέλεσης, της παρακολούθησης των περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών, της δέσμευσης τραπεζικών λογαριασμών και της είσπραξης οφειλών.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
3.11	Μεταρρύθμιση 3. Ψηφιοποίηση του δικαστικού συστήματος	Καθορισμός πληροφοριακών λύσεων στο δικαστικό σύστημα	4ο τρίμηνο	2027	Καθιέρωση του υποσυστήματος της ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων του ενιαίου δικαστικού συστήματος πληροφοριών και τηλεπικοινωνιών (UJITS) σε 15 πιλοτικά δικαστήρια γενικής, εμπορικής και διοικητικής δικαιοδοσίας σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο.
3.12	Μεταρρύθμιση 4. Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που επιτρέπει τη διαφανή και αξιοκρατική επιλογή εισαγγελέων διοικητικού επιπέδου	1ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που επιτρέπει τη διαφανή και αξιοκρατική επιλογή εισαγγελέων διοικητικού επιπέδου. Η εν λόγω νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — σαφή κριτήρια αξιολόγησης, μεταξύ άλλων της επαγγελματικής επάρκειας και της ακεραιότητας/δεοντολογίας· — διαφανής, ανταγωνιστική και αξιοκρατική διαδικασία επιλογής που περιλαμβάνει αξιόπιστο έλεγχο επαγγελματισμού και ακεραιότητας· — ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και των εξουσιών της εισαγγελίας και των οργάνων αυτοδιοίκησης, ιδίως του Συμβουλίου Εισαγγελέων, όσον αφορά την επιλογή εισαγγελέων για ανώτερες θέσεις.
3.13	Μεταρρύθμιση 4. Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση του πειθαρχικού συστήματος για τους εισαγγελείς και την αύξηση των ικανοτήτων της Επιτροπής Προσόντων και Πειθαρχικών Διαδικασιών για τους Εισαγγελείς	3ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση του πειθαρχικού συστήματος για τους εισαγγελείς και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Επιτροπής Προσόντων και Πειθαρχικών Διαδικασιών για τους Εισαγγελείς (QDCP). Το βελτιωμένο νομικό και θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην εφαρμογή των συστάσεων της ομάδας χωρών κατά της διαφθοράς (GRECO) επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — προσδιορισμός των πειθαρχικών παραπτωμάτων που σχετίζονται με τη συμπεριφορά των εισαγγελέων και τη συμμόρφωσή τους με τα δεοντολογικά πρότυπα και επέκταση του καταλόγου διαθέσιμων πειθαρχικών κυρώσεων για την αύξηση της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους· — τροποποίηση των διατάξεων σχετικά με τη σύνθεση της QDCP, ώστε να διασφαλίζεται ότι τις περισσότερες θέσεις κατέχουν εισαγγελείς που έχουν εκλεγεί από τους συναδέλφους τους, και διεξαγωγή ανεξάρτητης και αντικειμενικής διαδικασίας για την προεπιλογή όλων των υποψήφιων μελών της QDCP, η οποία περιλαμβάνει τον έλεγχο της ακεραιότητάς τους· — αύξηση της αποτελεσματικότητας των πειθαρχικών διαδικασιών με την παράταση των προθεσμιών παραγραφής.
3.14	Μεταρρύθμιση 4. Μεταρρύθμιση της εισαγγελικής αρχής	Έχει τεθεί σε λειτουργία ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης υποθέσεων στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης	4ο τρίμηνο	2026	Τίθενται σε λειτουργία η μονάδα διαμόρφωσης συστήματος, η μονάδα ηλεκτρονικής ποινικής διαδικασίας και η μονάδα ανάλυσης υποθέσεων του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης υποθέσεων στην αλυσίδα της ποινικής δικαιοσύνης, το οποίο επιτρέπει την ψηφιακή διεκπεραίωση ποινικών υποθέσεων και τη σταδιακή αντικατάσταση / σημαντική αναβάθμιση του παρωχημένου ενοποιημένου μητρώου προδικαστικών ερευνών.

C.4. **ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι η ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών καταπολέμησης της διαφθοράς και η επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου για την αύξηση της συνολικής αποτελεσματικότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς και της εφαρμογής της κρατικής πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία είναι απαραίτητη για ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό και επενδυτικό κλίμα καθώς και για τη βιώσιμη ανάκαμψη και οικονομική ανάπτυξη. Το κεφάλαιο εξετάζει επίσης τις ελλείψεις που σχετίζονται με την ανάκτηση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σε θεσμικό και διαδικαστικό επίπεδο και την ευθυγράμμιση της ουκρανικής νομοθεσίας με το κεκτημένο της ΕΕ και τα πρότυπα της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος και η βελτίωση του συνολικού επιχειρηματικού κλίματος στην Ουκρανία.

Μεταρρύθμιση 1. Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να αυξηθεί η συνολική ικανότητα της υποδομής καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο, μέσω δραστήριων και αποτελεσματικών ερευνών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, παρέχεται στην ειδική εισαγγελία για την καταπολέμηση της διαφθοράς (SAPO) η δυνατότητα να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό της από 10 % σε 15 %. Δεύτερον, διορίζεται νέος επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Πρόληψης της Διαφθοράς (NACP). Τρίτον, αυξάνεται ο αριθμός των δικαστών και των μηχανισμών στο Ανώτατο Δικαστήριο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (HACC) κατά 60 % και κατά 40 % αντίστοιχα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς

Γενικός στόχος της μεταρρύθμισης είναι η ενίσχυση των βασικών θεσμών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και ο εξορθολογισμός της ποινικής διαδικασίας για την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου, με παράλληλη πρόληψη των περιπτώσεων δικονομικής κατάχρησης και των αδικαιολόγητων παρεμβάσεων. Η μεταρρύθμιση αντιμετωπίζει επίσης τις ελλείψεις που σχετίζονται με την ανάκτηση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σε θεσμικό και διαδικαστικό επίπεδο.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τέσσερα βήματα. Πρώτον, τίθενται σε ισχύ ο τροποποιημένος Ποινικός Κώδικας και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Η τροποποιημένη νομοθεσία βελτιώνει τις διατάξεις που διέπουν τις δικαστικές διαπραγματεύσεις· καταργεί την περίοδο προδικαστικής έρευνας από τη στιγμή της καταχώρισης της ποινικής διαδικασίας έως την κοινοποίηση της υπόνοιας και επιτρέπει την εκδίκαση ορισμένων υποθέσεων από μονομελή σχηματισμό του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς. Δεύτερον, θεσπίζονται νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς και κρατικό πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025. Τρίτον, εγκρίνεται σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025. Τέταρτον, τίθεται σε ισχύ ο νόμος για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ARMA).

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 3. Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η περαιτέρω ευθυγράμμιση του νομικού πλαισίου της Ουκρανίας με το κεκτημένο της ΕΕ και τα πρότυπα της FATF και η δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στην Ουκρανία για την καλύτερη αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος και τη βελτίωση του συνολικού επιχειρηματικού κλίματος στην Ουκρανία.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, διεξάγεται η επόμενη εθνική εκτίμηση κινδύνου. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ η νομοθεσία για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις αρχές του κεκτημένου της ΕΕ. Τρίτον, το απαραίτητο λογισμικό και υλισμικό για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα τίθεται σε λειτουργία.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
4.1	Μεταρρύθμιση 1. Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς	Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της ειδικής εισαγγελίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς	3ο τρίμηνο	2024	Δίνεται στην ειδική εισαγγελία για την καταπολέμηση της διαφθοράς η δυνατότητα να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό της στην Εθνική Υπηρεσία Καταπολέμησης της Διαφθοράς από 10 % σε 15 %.
4.2	Μεταρρύθμιση 1. Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς	Διορισμός νέου επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Πρόληψης της Διαφθοράς	2ο τρίμηνο	2024	Διορίζεται νέος επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Πρόληψης της Διαφθοράς μετά από διαδικασία επιλογής σύμφωνα με τον νόμο για την πρόληψη της διαφθοράς.
4.3	Μεταρρύθμιση 1. Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς	Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς	1ο τρίμηνο	2025	Ο αριθμός των δικαστών του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (HACC) αυξάνεται κατά 60 % και ο αριθμός των μηχανισμών του HACC αυξάνεται κατά 40 %.
4.4	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Έναρξη ισχύος του τροποποιημένου Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας	3ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος των νόμων της Ουκρανίας για την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα της Ουκρανίας και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ουκρανίας. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — βελτίωση των διατάξεων που διέπουν τις δικαστικές διαπραγματεύσεις· — κατάργηση της περιόδου προδικαστικής έρευνας από τη στιγμή της καταχώρισης της ποινικής διαδικασίας έως την κοινοποίηση της υπόνοιας· — παροχή δυνατότητας εκδίκασης ορισμένων υποθέσεων από μονομελή σχηματισμό του Ανώτατου Δικαστηρίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
4.5	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς	Θέσπιση νέας στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025	2ο τρίμηνο	2026	Έγκριση και δημοσίευση από το Κοινοβούλιο και την κυβέρνηση, αντίστοιχα, στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την εφαρμογή της στρατηγικής που θα καλύπτει την περίοδο μετά το 2025.
4.6	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς.	Έγκριση σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025	3ο τρίμηνο	2024	Έγκριση και δημοσίευση στον ιστότοπο του υπουργικού συμβουλίου σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025.
4.7	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς.	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — διαφανής και αξιοκρατική διαδικασία επιλογής για τον επικεφαλής του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου αξιόπιστου ελέγχου ακεραιότητας και επαγγελματισμού· — σύστημα ανεξάρτητης εξωτερικής αξιολόγησης των επιδόσεων· — διαφανής διαδικασία για τη διαχείριση και την πώληση κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων υπό τον έλεγχο του οργανισμού.
4.8	Μεταρρύθμιση 3. Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Διεξαγωγή της επόμενης εθνικής εκτίμησης κινδύνου	4ο τρίμηνο	2025	Προετοιμασία και διενέργεια της επόμενης εθνικής εκτίμησης κινδύνου σύμφωνα με την επικαιροποιημένη μεθοδολογία για την εθνική εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην Ουκρανία

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
4.9	Μεταρρύθμιση 3. Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα	2ο τρίμηνο	2027	Έναρξη ισχύος του αναγκαίου νομικού πλαισίου για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων και το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων και την κατάργηση της απόφασης 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1640 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2024, σχετικά με τους μηχανισμούς που πρέπει να συγκροτήσουν τα κράτη μέλη για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τους σκοπούς της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και για την τροποποίηση και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, για την τροποποίηση της ουκρανικής νομοθεσίας στους τομείς της φορολογίας, των τραπεζών, της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της κεφαλαιαγοράς και των υπηρεσιών πληρωμών.
4.10	Μεταρρύθμιση 3. Μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.	Το απαραίτητο λογισμικό και υλισμικό για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα έχει τεθεί σε λειτουργία	2ο τρίμηνο	2027	Το απαραίτητο λογισμικό και υλισμικό για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα και προσωπικών τραπεζικών θυρίδων, καθώς και για το μητρώο τραπεζικών λογαριασμών για νομικά πρόσωπα έχει τεθεί σε λειτουργία.

C.5. **ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα της Ουκρανίας για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και τη στήριξη της ανάκαμψης, με την παρακολούθηση της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα που απαιτείται για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, με την ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου για την ευθυγράμμιση με τα πρότυπα της ΕΕ, με την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και με τη βελτίωση της ρύθμισης των κεφαλαιαγορών.

Μεταρρύθμιση 1. Αξιολόγηση του τραπεζικού τομέα

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η επαναφορά της διαδικασίας τακτικών αξιολογήσεων, ο εντοπισμός πιθανών τρωτών σημείων εντός των μεγάλων τραπεζών και η διασφάλιση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος στην Ουκρανία.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Η Εθνική Τράπεζα της Ουκρανίας διενεργεί αξιολόγηση ανθεκτικότητας των μεγαλύτερων τραπεζών, η οποία περιλαμβάνει ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στο πλαίσιο του δυσμενούς σεναρίου, καθώς και ανεξάρτητο έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 2. Μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να καθοριστούν οι αρχές για την πώληση των τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας και η στρατηγική για τη σταδιακή μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, μέσω επικαιροποιημένης νομοθεσίας θεσπίζονται κατευθυντήριες αρχές για την πώληση διαφόρων μεριδίων ιδιοκτησίας σε τράπεζες κρατικής ιδιοκτησίας, ενώ, παράλληλα, παρέχεται ευελιξία για την πλήρη εξαγορά. Δεύτερον, θεσπίζεται στρατηγική, η οποία θα προετοιμάσει τη σταδιακή μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στις τράπεζες κρατικής ιδιοκτησίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ).

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, η Ουκρανία θεσπίζει στρατηγική για την εξυγίανση των ΜΕΔ, η οποία θα επικεντρωθεί στις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και θα βελτιώσει το πλαίσιο για την αναδιάρθρωση και την εξυγίανση των ΜΕΔ. Δεύτερον, εγκρίνονται οι επακόλουθες νομοθετικές τροποποιήσεις των σχετικών νόμων, για την υλοποίηση των συστάσεων της στρατηγικής.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των ικανοτήτων της αρχής χρηματοπιστωτικής εποπτείας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της κρατικής ρύθμισης για τις κεφαλαιαγορές και τις οργανωμένες αγορές βασικών προϊόντων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη βελτίωση της κρατικής ρύθμισης για τις κεφαλαιαγορές και τις οργανωμένες αγορές βασικών προϊόντων, σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO).

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
5.1	Μεταρρύθμιση 1. Αξιολόγηση του τραπεζικού τομέα	Δημοσίευση αξιολόγησης ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος	1ο τρίμηνο	2026	Η Εθνική Τράπεζα της Ουκρανίας (NBU) δημοσιεύει την αξιολόγηση ανθεκτικότητας των μεγαλύτερων τραπεζών του τραπεζικού συστήματος (όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία), η οποία περιλαμβάνει προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων στο πλαίσιο του δυσμενούς σεναρίου, καθώς και τα αποτελέσματα ανεξάρτητου ελέγχου της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων, εάν οι συνθήκες επιτρέπουν τη διεξαγωγή του.
5.2	Μεταρρύθμιση 2. Μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τις αρχές που διέπουν την πώληση τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας	3ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος της επικαιροποιημένης νομοθεσίας σχετικά με την πώληση τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας, και συγκεκριμένα του νόμου αριθ. 4524-VI της Ουκρανίας του 2012 «σχετικά με την εκποίηση των κρατικών συμμετοχών στο καταστατικό κεφάλαιο των τραπεζών που έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί από το κράτος». Η αναθεωρημένη νομοθεσία θα πρέπει να διευκολύνει την πώληση διαφόρων μεριδίων ιδιοκτησίας σε τράπεζες κρατικής ιδιοκτησίας, παρέχοντας παράλληλα ευελιξία για την πλήρη εξαγορά. Θα αναπτυχθούν οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν την πώληση των τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας μέσω συνεργατικών συζητήσεων και σε συναίνεση με τους διεθνείς δωρητές.
5.3	Μεταρρύθμιση 2. Μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα	Θέσπιση της στρατηγικής για τη σταδιακή μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα	2ο τρίμηνο	2026	Έκδοση του κυβερνητικού ψηφίσματος ή άλλης νομοθετικής πράξης της κυβέρνησης για την έγκριση της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση των τραπεζών κρατικής ιδιοκτησίας, η οποία προβλέπει τη σταδιακή μείωση της κρατικής ιδιοκτησίας στον τραπεζικό τομέα. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — χρηματοπιστωτική ευρωστία και σταθερότητα· — διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων· — μετριασμός δημοσιονομικών κινδύνων· — ενίσχυση της διακυβέρνησης και της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας των τραπεζών· — βελτίωση της τραπεζικής αξίας, μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και βήματα προς την ιδιωτικοποίηση (κατά περίπτωση).

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
5.4	Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Θέσπιση της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων	2ο τρίμηνο	2025	Θέσπιση της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τις σχετικές πρακτικές της ΕΕ. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ενίσχυση των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας για την αναγνώριση και την εξυγίανση των ΜΕΔ· — ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τα ΜΕΔ και άλλων σχετικών δεδομένων της αγοράς μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των κρατικών οργανισμών για τη βελτίωση της εξυγίανσης των ΜΕΔ· — επανεξέταση πιθανών εμποδίων και ανάπτυξη μέτρων για τη βελτίωση του πλαισίου αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης των ΜΕΔ.
5.5	Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Έναρξη ισχύος των νομικών πράξεων για τη βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων	2ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος των νομικών πράξεων για την υλοποίηση των συστάσεων της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων προκειμένου να βελτιωθεί το σύστημα εξυγίανσης των ΜΕΔ.
5.6	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των ικανοτήτων της αρχής χρηματοπιστωτικής εποπτείας	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη βελτίωση της κρατικής ρύθμισης για τις κεφαλαιαγορές και τις οργανωμένες αγορές βασικών προϊόντων	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη βελτίωση της κρατικής ρύθμισης για τις κεφαλαιαγορές και τις οργανωμένες αγορές βασικών προϊόντων, με τον οποίο θα ευθυγραμμιστεί με τα πρότυπα του IOSCO. Πρόκειται για την ικανότητα της Εθνικής Επιτροπής Κινητών Αξιών και Κεφαλαιαγοράς (NSSMC) να λειτουργεί χωρίς εξωτερικές επιρροές, ιδίως χωρίς πολιτικές πιέσεις ή πιέσεις από τη βιομηχανία, να λαμβάνει αποφάσεις με βάση τον νόμο και το βέλτιστο συμφέρον της ακεραιότητας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών, και όχι με βάση εξωτερικά συμφέροντα, να διαθέτει ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής και να αναπτύσσει διεθνή συνεργασία.

C.6. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να βελτιωθούν η πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας, η εταιρική διακυβέρνηση και η διαχείριση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας της Ουκρανίας, καθώς και να εναρμονιστεί το πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις με το κεκτημένο της ΕΕ. Σκοπός είναι να βελτιωθούν η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα και να στηριχθεί η ενίσχυση των ισότιμων όρων ανταγωνισμού με τον ιδιωτικό τομέα.

Μεταρρύθμιση 1. Θέσπιση πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να θεσπιστεί πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας που θα αντικατοπτρίζει τις μακροπρόθεσμες προτεραιότητες και τις προτεραιότητες στο επίπεδο του συνόλου της κυβέρνησης όσον αφορά την ιδιοκτησία των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας. Η διαλογή των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας θα ανανεώνεται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας. Βάσει της διαλογής των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας θα καταρτιστούν κατάλογος των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα παραμείνουν υπό κρατική ιδιοκτησία ως στρατηγικής σημασίας, κατάλογος των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα προταθούν για ιδιωτικοποίηση, ο οποίος θα περιλαμβάνει επίσης σε ειδική υποενότητα όλες τις κρατικές επιχειρήσεις των οποίων η ιδιωτικοποίηση έχει απαγορευτεί προσωρινά κατά τη διάρκεια ισχύος του στρατιωτικού νόμου, καθώς και κατάλογος των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα εκκαθαριστούν.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νομοθεσίας για τη θέσπιση της πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας και τη δημοσίευση της διαλογής των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διευκολυνθεί η μετάβαση από τη νομική μορφή της κρατικής διαχειριστικής επιχείρησης σε μορφές περισσότερο εμπορικά προσανατολισμένες, να προωθηθεί ένα πιο αποτελεσματικό και διαφανές πλαίσιο διακυβέρνησης για τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας μέσω της ενίσχυσης των προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης και της εφαρμογής τους στις κορυφαίες επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τέσσερα βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νέος νόμος που βελτιώνει την εταιρική διακυβέρνηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ ([5]), μεταξύ άλλων με τον καθορισμό των εξουσιών των εποπτικών συμβουλίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας. Δεύτερον, ορίζονται εποπτικά συμβούλια με πλειοψηφική συμμετοχή ανεξάρτητων μελών σε τουλάχιστον 15 κορυφαίες επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας. Τρίτον, η Ουκρανία μετοχοποιεί τουλάχιστον 15 κορυφαίες βασικές επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας είτε ως συμμετοχικές εταιρείες είτε ως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Τέταρτον, οι αρχές υποβάλλουν την πρώτη ετήσια έκθεση που αποδεικνύει τη δέουσα τήρηση των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Μεταρρύθμιση 3. Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση των ισότιμων όρων ανταγωνισμού με τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και η περαιτέρω σύγκλιση με το κεκτημένο της ΕΕ μέσω του διαχωρισμού των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων που συνδέονται με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) από τις δραστηριότητες μη ΥΔΥ.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, η Ουκρανία θα εγκρίνει και θα δημοσιεύσει χάρτη πορείας στον οποίο θα καθορίζονται τα αναγκαία βήματα για τον υποχρεωτικό διαρθρωτικό διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και των μη ΥΔΥ για όλες τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ. Δεύτερον, έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την ευθυγράμμιση με την οδηγία 2006/111 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θα διασφαλίσει τον καθορισμό και την εφαρμογή του υποχρεωτικού διαρθρωτικού διαχωρισμού των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και μη ΥΔΥ. Τρίτον, η Ουκρανία θα δημοσιεύσει ανεξάρτητη έκθεση ελέγχου σχετικά με τις κορυφαίες επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που ασκούν δραστηριότητες ΥΔΥ, μεταξύ άλλων σχετικά με την εφαρμογή του διαχωρισμού των λογαριασμών και τη συμμόρφωση της αγοράς όσον αφορά τις διεπιδοτήσεις.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2027.

([5]) ΟΟΣΑ (2015), OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises (Κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων), ΟΟΣΑ, Παρίσι, https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση του πλαισίου ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να αρθεί η αναστολή του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και να ευθυγραμμιστεί το πλαίσιο ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων με εκείνο της ΕΕ, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά την κρατική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην επικαιροποίηση της νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων που αφορούν τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, σε συνδυασμό με την πλήρη άρση της αναστολής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων από την επιτροπή της Ουκρανίας κατά των μονοπωλίων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
6.1	Μεταρρύθμιση 1. Θέσπιση πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας	Θέσπιση της πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας και της διαλογής των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	4ο τρίμηνο	2024	Έκδοση και δημοσίευση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση της γενικής πολιτικής κρατικής ιδιοκτησίας και της «διαλογής» των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας. Η πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθορισμός των στόχων δημόσιας πολιτικής που πρέπει να επιτύχουν οι επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας· — περιγραφή του ρόλου του κράτους στη διακυβέρνηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας· και των αντίστοιχων ρόλων και αρμοδιοτήτων των κυβερνητικών αρχών που συμμετέχουν στην εφαρμογή της· — καθορισμός του γενικού σκεπτικού στο οποίο θα βασιστεί η διατήρηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας υπό κρατική ιδιοκτησία και επανεξέταση αυτού του σκεπτικού ανά τακτικά διαστήματα· — καθορισμός μακροπρόθεσμων προτεραιοτήτων και προτεραιοτήτων στο επίπεδο του συνόλου της κυβέρνησης όσον αφορά την ιδιοκτησία των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας· — καθορισμός της πολιτικής μερισμάτων και της πολιτικής αποδοχών των μελών των εποπτικών συμβουλίων και των διευθυντικών στελεχών. Η πολιτική ιδιοκτησίας επιτρέπει την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ σε εταιρείες που είναι διαχειριστές συστήματος διανομής (ΔΣΔ) για τη βελτίωση του ανταγωνισμού στις αγορές φυσικού αερίου. Η διαλογή των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας θα έχει τα ακόλουθα αποτελέσματα: — κατάρτιση καταλόγου των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα παραμείνουν υπό κρατική ιδιοκτησία ως στρατηγικής σημασίας· — κατάρτιση καταλόγου των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα προταθούν για ιδιωτικοποίηση, ο οποίος θα περιλαμβάνει επίσης σε ειδική υποενότητα όλες τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας των οποίων η ιδιωτικοποίηση έχει προσωρινά απαγορευτεί κατά τη διάρκεια ισχύος του στρατιωτικού νόμου· — κατάρτιση καταλόγου των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που θα εκκαθαριστούν.
6.2	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εταιρική διακυβέρνηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	2ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νέου νόμου για την εταιρική διακυβέρνηση των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθορισμός των εξουσιών των εποπτικών συμβουλίων των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας να διορίζουν και να παύουν διευθύνοντες συμβούλους· — καθορισμός των εξουσιών των εποπτικών συμβουλίων των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας να εγκρίνουν τα έγγραφα στρατηγικών, επενδυτικών και χρηματοδοτικών σχεδίων των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας· — θέσπιση ετήσιας διαδικασίας αξιολόγησης για τα εποπτικά συμβούλια των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
6.3	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Ορισμός εποπτικών συμβουλίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας με πλειοψηφική συμμετοχή ανεξάρτητων μελών	2ο τρίμηνο	2026	Τα εποπτικά συμβούλια με πλειοψηφική συμμετοχή ανεξάρτητων μελών ορίζονται για τουλάχιστον 15 επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας από τον κατάλογο των κορυφαίων βασικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που εγκρίνεται με την απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου. Ο διορισμός των μελών του εποπτικού συμβουλίου πραγματοποιείται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής, βάσει των διαδικασιών που έχουν συμφωνηθεί και τεθεί σε εφαρμογή κατά τον χρόνο έναρξης της επιλογής.
6.4	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Μετοχοποίηση βασικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	3ο τρίμηνο	2026	Τουλάχιστον 15 επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας από τον κατάλογο των κορυφαίων βασικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που εγκρίνεται με απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου μετοχοποιούνται είτε ως συμμετοχικές εταιρείες είτε ως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης.
6.5	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας	Υποβολή έκθεσης που αποδεικνύει τη δέουσα τήρηση των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης	4ο τρίμηνο	2027	Κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η πρώτη ετήσια έκθεση με τα οικονομικά και επιχειρησιακά αποτελέσματα που δείχνουν ότι τηρούνται δεόντως οι αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης. Η έκθεση αξιολογεί επίσης την ανεξαρτησία της λήψης αποφάσεων από τα εποπτικά συμβούλια, και συγκεκριμένα σε τουλάχιστον 15 επιχειρήσεις από τον κατάλογο των κορυφαίων βασικών επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας, μεταξύ άλλων κατά πόσον οι αποφάσεις σχετικά με στρατηγικά θέματα και διορισμούς διευθυντικών στελεχών απαιτούν de facto τη συγκατάθεση της κυβέρνησης. Πριν από τον έλεγχο, θεσπίζονται και επιβάλλονται οι ακόλουθες βασικές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης: — καθορίζονται σαφώς οι ρόλοι του υπουργικού συμβουλίου, του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Οικονομίας και επιβάλλεται η εποπτεία του κοινοβουλίου· — καθορίζονται σαφώς η εντολή και το πεδίο εφαρμογής των ενοποιημένων οντοτήτων διαχείρισης επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με την πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας· — ενσωματώνονται στα καταστατικά των κορυφαίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας (και, εφόσον απαιτείται, των ενοποιημένων οντοτήτων διαχείρισης επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας) παράμετροι διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών· — τα καταστατικά των κορυφαίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας, εφόσον απαιτείται, ευθυγραμμίζονται με τις αρχές της μεταρρύθμισης της εταιρικής διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λήψης αποφάσεων των εποπτικών συμβουλίων.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
6.6	Μεταρρύθμιση 3. Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας	Έγκριση χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ	1ο τρίμηνο	2025	Έγκριση και δημοσίευση χάρτη πορείας στον οποίο καθορίζονται τα βήματα για τον υποχρεωτικό διαρθρωτικό διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και των μη ΥΔΥ για όλες τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ. Ο χάρτης πορείας βασίζεται στο καθορισμένο τρέχον επίπεδο υιοθέτησης των απαιτούμενων λογιστικών προσεγγίσεων και περιλαμβάνει επιχειρησιακά στάδια για τον διαχωρισμό των λογαριασμών για τις εταιρείες στα διάφορα στάδια υλοποίησης των απαιτούμενων αλλαγών. Ο χάρτης πορείας περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και μη ΥΔΥ σε όλες τις κορυφαίες βασικές επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που έχουν εγκριθεί με την απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου.
6.7	Μεταρρύθμιση 3. Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που προσδιορίζεται στον χάρτη πορείας που εγκρίθηκε στο βήμα 6.6 για την ευθυγράμμιση με την οδηγία 2006/111 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θα διασφαλίσει τον καθορισμό και την εφαρμογή του υποχρεωτικού διαρθρωτικού διαχωρισμού των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και μη ΥΔΥ σε όλες τις κορυφαίες βασικές επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που έχουν εγκριθεί με την απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου και οι οποίες παρέχουν ΥΔΥ.
6.8	Μεταρρύθμιση 3. Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας	Υποβολή έκθεσης ελέγχου που επιβεβαιώνει τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ	3ο τρίμηνο	2027	Υποβολή έκθεσης ανεξάρτητου ελέγχου που διενεργείται από ελεγκτική εταιρεία η οποία αποτελεί μέρος του διεθνούς ελεγκτικού δικτύου και, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έχει το δικαίωμα να διενεργεί υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων δημοσίου συμφέροντος. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει λεπτομερή αξιολόγηση των ακόλουθων τομέων για τις κορυφαίες βασικές επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που έχουν εγκριθεί με την απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου και οι οποίες παρέχουν ΥΔΥ: — εφαρμογή διαχωρισμού λογαριασμών· — συμμόρφωση με την αγορά όσον αφορά τις διεπιδοτήσεις· — ορισμός των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε επιχείρηση κρατικής ιδιοκτησίας· — δαπάνες, χρηματοοικονομικές ροές και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
6.9	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση του πλαισίου ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων	Έναρξη ισχύος της επικαιροποιημένης νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις και πλήρης άρση της αναστολής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος της επικαιροποιημένης νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, σε συνδυασμό με την πλήρη άρση της αναστολής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων από την επιτροπή της Ουκρανίας κατά των μονοπωλίων, με εξαίρεση την ανακεφαλαιοποίηση από το κράτος συστημικά σημαντικών τραπεζών που διαθέτουν εξουσιοδότηση για πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες για τη χρηματοδότηση της αμυντικής βιομηχανίας κατά τη διάρκεια ισχύος του στρατιωτικού νόμου. Ο νόμος θα επιτρέπει επίσης ειδικά κατάλληλα καθεστώτα ενισχύσεων για τη στήριξη των ΜΜΕ στο πλαίσιο του στρατιωτικού νόμου.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.7. **ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να παρουσιάσει τις μεταρρυθμίσεις που κρίνονται αναγκαίες για την ανάσχεση της διάβρωσης του ανθρώπινου κεφαλαίου των τελευταίων ετών και, παράλληλα, να τεθούν τα θεμέλια για μια βιώσιμη διαδικασία ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού.

Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι η εκπαίδευση ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της ανάκαμψης της χώρας μέσω της επέκτασης της θεσμικής ικανότητας των εκπαιδευτικών φορέων να παρέχουν τυπική και μη τυπική επαγγελματική εκπαίδευση και της ρύθμισης των σχέσεων μεταξύ των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, των εθνικών/τοπικών και των διεθνών ενδιαφερόμενων μερών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου στην Ουκρανία.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της προσχολικής εκπαίδευσης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε ποιοτική προσχολική εκπαίδευση προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών με παιδιά προσχολικής ηλικίας στην αγορά εργασίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση του συστήματος αποκατάστασης για τα άτομα με αναπηρία

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να βελτιωθεί το σύστημα αποκατάστασης και να καταστεί δυνατή η ευρύτερη αξιολόγηση των αναγκών των ατόμων μέσω ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νομοθεσίας για την ευθυγράμμιση με τα διεθνή πρότυπα όσον αφορά τη μέτρηση νόσων, αναπηριών και υγείας, καθώς και την καθιέρωση ηλεκτρονικού συστήματος που θα περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες του ατόμου και θα παρέχει αυτόματα υπηρεσίες σύμφωνα με τις ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 4. Μετάβαση από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διευκολυνθεί η μετάβαση από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο, συμπεριλαμβανομένης της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα, συγκεκριμένα την έναρξη ισχύος των νομοθετικών μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή του συστήματος μετάβασης και των συναφών υπηρεσιών.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 5. Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και αποϊδρυματοποίηση

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της ευημερίας των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων στο δημόσιο σύστημα φροντίδας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη θέσπιση δύο στρατηγικών για τη μεταρρύθμιση των ψυχονευρολογικών και άλλων ιδρυμάτων διαμονής και για την αποϊδρυματοποίηση της φροντίδας των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θεσπίζεται στρατηγική με στόχο τη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης της Ουκρανίας έως το 2040, συμπεριλαμβανομένων της μείωσης της πρόωρης θνησιμότητας και της αντιμετώπισης των αρνητικών μεταναστευτικών τάσεων. Δεύτερον, θεσπίζεται στρατηγική για την απασχόληση του πληθυσμού, η οποία προτείνει μέτρα για την επικαιροποίηση των συνθηκών της αγοράς εργασίας της Ουκρανίας, όπως απλουστευμένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και μεταρρύθμιση της κρατικής υπηρεσίας απασχόλησης.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 7. Εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων που έχουν ανάγκη σε στέγαση

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ανάπτυξη του πλαισίου για ένα σύστημα κοινωνικής στέγασης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία που καθορίζει τις βασικές προτεραιότητες της στεγαστικής πολιτικής της Ουκρανίας, όπως η ανάγκη για διαφάνεια, η προσβασιμότητα για τις πλέον ευάλωτες ομάδες ή η δημιουργία καθεστώτων στήριξης. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ η νομοθεσία για τη δημιουργία κοινωνικής στέγασης.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 8. Βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της παροχής δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών, μέσω της θέσπισης μηχανισμών για την παροχή ορισμένων κοινωνικών υπηρεσιών από εγγεγραμμένους παρόχους.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έκδοση ψηφίσματος με το οποίο μεταρρυθμίζεται το σύστημα κοινωνικά υπεύθυνων δημόσιων συμβάσεων για τις κοινωνικές υπηρεσίες, μετατρέπεται το μοντέλο χρηματοδότησης σε μοντέλο αγοράς κοινωνικών υπηρεσιών προσανατολισμένο στα αποτελέσματα και παρέχονται κίνητρα για την παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών που συνήθως δεν χρηματοδοτούνται από την κοινότητα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 9. Βελτίωση της πολιτιστικής ανάπτυξης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη θέσπιση στρατηγικής που καθορίζει στόχους προτεραιότητας, όπως η βελτίωση της ποιότητας της πολιτιστικής προσφοράς της Ουκρανίας και της προσβασιμότητας σ' αυτήν, καθώς και η ανάπτυξη ικανοτήτων για τα πολιτιστικά ιδρύματα της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Επενδύσεις 1. Επενδύσεις στην εκπαίδευση

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή και ποιοτική δημόσια εκπαίδευση.

Η επένδυση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 300 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές [σε ισόποσο σε χρίβνια (UAH)] για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή και ποιοτική εκπαίδευση για τα έτη 2024 και 2025. Δεύτερον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 650 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή και ποιοτική εκπαίδευση για τα έτη 2024, 2025, 2026 και 2027.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 2. Επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση του δημόσιου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης της Ουκρανίας.

Η επένδυση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 200 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για την ενίσχυση των υποδομών και των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης, την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και την παροχή εξοπλισμού για ιατρικές αναλύσεις, χειρουργικές επεμβάσεις και περίθαλψη ασθενών για τα έτη 2024 και 2025. Δεύτερον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 400 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την ενίσχυση των υποδομών και των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης, την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και την παροχή εξοπλισμού για ιατρικές αναλύσεις, χειρουργικές επεμβάσεις και περίθαλψη ασθενών για τα έτη 2024, 2025, 2026 και 2027.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 3. Επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών της Ουκρανίας.

Η επένδυση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για την αποκατάσταση, την κατασκευή (νέα κατασκευή, ανακατασκευή, γενική επισκευή, αποκατάσταση) κοινωνικών υποδομών που έχουν υποστεί ζημίες / έχουν καταστραφεί.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 4. Επενδύσεις στη χορήγηση αποζημιώσεων για κατοικίες που έχουν υποστεί ζημίες ή έχουν καταστραφεί

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και η βελτίωση της ποιότητας της στέγασης και της προσβασιμότητας σ' αυτήν.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 600 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για την καταβολή αποζημιώσεων σε άτομα των οποίων οι κατοικίες υπέστησαν ζημίες ή καταστράφηκαν ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 5. Επενδύσεις στην παροχή στέγασης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή στέγαση και η βελτίωση της ποιότητας της στέγασης και της προσβασιμότητας σ' αυτήν, με ιδιαίτερη έμφαση στους βετεράνους με αναπηρία, στα μέλη των οικογενειών τους και στους εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας.

Η επένδυση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 200 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για την παροχή στέγασης σε άτομα με αναπηρία των ομάδων I-II για τα έτη 2024 και 2025. Δεύτερον, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 450 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την παροχή στέγασης σε άτομα με αναπηρία των ομάδων I-II για τα έτη 2024, 2025, 2026 και 2027.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.1	Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την επαγγελματική εκπαίδευση	2ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθορισμός δίκαιων κανόνων για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών φορέων στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης· — επέκταση της θεσμικής ικανότητας των εκπαιδευτικών φορέων να παρέχουν τυπική και μη τυπική επαγγελματική εκπαίδευση· — σαφής καθορισμός των σχέσεων μεταξύ ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, εθνικών/τοπικών και διεθνών ενδιαφερόμενων μερών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου στην Ουκρανία.
7.2	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της προσχολικής εκπαίδευσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την προσχολική εκπαίδευση	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση» σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2019, σχετικά με συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας υψηλής ποιότητας. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — εγγυήσεις πρόσβασης των παιδιών προσχολικής ηλικίας στην προσχολική εκπαίδευση· — καθορισμός δίκαιων κανόνων για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών φορέων στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης· — αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για τους εργαζομένους στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης· — κανόνες για τη λειτουργία ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού δικτύου παρόχων προσχολικής εκπαίδευσης.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.3	Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση του συστήματος αποκατάστασης για τα άτομα με αναπηρία	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία	4ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας σχετικά με τις τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας «για την αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία στην Ουκρανία». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — χρήση της διεθνούς ταξινόμησης νόσων, αναπηριών και υγείας· — καθιέρωση ηλεκτρονικού συστήματος που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες του ατόμου και παρέχει αυτόματα υπηρεσίες σύμφωνα με τις ανάγκες (κοινωνικές, ιατρικές και άλλες) που έχουν προσδιοριστεί.
7.4	Μεταρρύθμιση 4. Μετάβαση από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εφαρμογή συστήματος μετάβασης από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο	3ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του ουκρανικού νόμου σχετικά με την κρατική πολιτική για τους βετεράνους, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης ενός συστήματος μετάβασης από τον στρατιωτικό στον πολιτικό βίο. Ο νόμος θα επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — αποκατάσταση και ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής βοήθειας· — προγράμματα κατάρτισης, επανακατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης· — διαμόρφωση των αναγκαίων συνθηκών για την απασχόληση των βετεράνων ως χωριστής κατηγορίας· — λήψη μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων βετεράνων.
7.5	Μεταρρύθμιση 5. Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και αποϊδρυματοποίηση	Θέσπιση της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση των ψυχονευρολογικών ιδρυμάτων και άλλων ιδρυμάτων διαμονής και την αποϊδρυματοποίηση της περίθαλψης των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων, καθώς και της στρατηγικής για τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των παιδιών στην Ουκρανία να μεγαλώνουν σε οικογενειακό περιβάλλον για την περίοδο 2024-2028	4ο τρίμηνο	2024	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου «σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση των ψυχονευρολογικών και άλλων ιδρυμάτων διαμονής και την αποϊδρυματοποίηση της περίθαλψης των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων», καθώς και του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου «σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων των παιδιών στην Ουκρανία να μεγαλώνουν σε οικογενειακό περιβάλλον για την περίοδο 2024-2028». Οι στρατηγικές επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών για τη στήριξη των οικογενειών με παιδιά, των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων ώστε να ζουν ανεξάρτητα στην κοινότητα και για την αποτροπή της ιδρυματοποίησης· — ανάπτυξη υπηρεσιών υποβοηθούμενης διαβίωσης για άτομα με αναπηρία και ηλικιωμένους που χρειάζονται πρόσθετη στήριξη· — παροχή μορφών ανατροφής στο πλαίσιο οικογένειας (π.χ. ανάδοχη φροντίδα, επιτροπεία και υιοθεσία) για παιδιά που έχουν μείνει χωρίς γονική μέριμνα.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.6	Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας	Έγκριση της στρατηγικής δημογραφικής ανάπτυξης για την περίοδο έως το 2040	3ο τρίμηνο	2024	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση της δημογραφικής στρατηγικής της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2040». Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — βελτίωση της κατάστασης στον τομέα της γονιμότητας· — μείωση της πρόωρης θνησιμότητας, ιδίως μεταξύ των οικονομικά ενεργών ανδρών· — αντιμετώπιση των αρνητικών μεταναστευτικών τάσεων, μέσω της επιστροφής των ατόμων που έχουν εξαναγκαστεί σε μετανάστευση, της προσέλκυσης εκπροσώπων της ξένης διασποράς στην Ουκρανία κ.λπ.· — προώθηση της ενεργής μακροζωίας· — δημιουργία υποδομών και προϋποθέσεων ασφάλειας για τη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης.
7.7	Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας	Θέσπιση της στρατηγικής για την απασχόληση του πληθυσμού	2ο τρίμηνο	2026	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για την απασχόληση του πληθυσμού. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την απασχόληση, μεταξύ άλλων μέσω της επιχειρηματικότητας και με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες· — απλούστευση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας· — επανεκπαίδευση και επανειδίκευση· — μεταρρύθμιση της κρατικής υπηρεσίας απασχόλησης· — μεταρρύθμιση των προβλέψεων για την αγορά εργασίας· — παροχή κινήτρων για την προσέλκυση ξένων ταλέντων στην ουκρανική αγορά εργασίας — αλλοδαπών επιχειρηματιών, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης και υπαλληλικού προσωπικού και φοιτητών.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.8	Μεταρρύθμιση 7. Εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων που έχουν ανάγκη σε στέγαση	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τις βασικές πτυχές της στεγαστικής πολιτικής	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τις βασικές πτυχές της στεγαστικής πολιτικής». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάδειξη της προσβασιμότητας σε στέγαση για τις πλέον ευάλωτες κατηγορίες πολιτών σε βασική αρχή στο πλαίσιο της παροχής στέγασης· — δημιουργία διαφόρων μηχανισμών στήριξης για τους πολίτες με διαφορετικές οικονομικές δυνατότητες και καθορισμός κριτηρίων πρόσβασης σ' αυτούς· — ρύθμιση της νομικής βάσης για την καθιέρωση της μίσθωσης συλλογικών κατοικιών και της μίσθωσης συλλογικών κατοικιών με δικαίωμα αγοράς· — δημιουργία διαφανούς συστήματος καταγραφής των στεγαστικών αναγκών των πολιτών, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία ανταπόκριση σε τοπικό επίπεδο· — δημιουργία διαφανούς πλαισίου παρακολούθησης από το κοινό, την κοινωνία των πολιτών και τη διεθνή κοινότητα.
7.9	Μεταρρύθμιση 7. Εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων που έχουν ανάγκη σε στέγαση	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το Ταμείο Κοινωνικής Στέγασης	4ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας για τις τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με το Κοινωνικό Ταμείο Στέγασης» (ή της νέας έκδοσης του νόμου αυτού). Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — θέσπιση θεσμικού πλαισίου για την εξασφάλιση επαρκούς προσφοράς έργων κοινωνικής στέγασης· — καθιέρωση διαφανούς συστήματος παρακολούθησης των αναγκών των πολιτών, ώστε να διασφαλίζεται η ταχεία ανταπόκριση σε τοπικό επίπεδο· — θέσπιση διαφανούς πλαισίου παρακολούθησης από το κοινό, την κοινωνία των πολιτών και τη διεθνή κοινότητα· — βελτίωση της ικανότητας του θεσμικού πλαισίου να εξασφαλίζει επαρκή προσφορά έργων κοινωνικής στέγασης· — βελτίωση των κανόνων για την κατασκευή και τη λειτουργία κοινωνικών κατοικιών, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της συμμόρφωσης με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, ασφάλειας και άλλα πρότυπα.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.10	Μεταρρύθμιση 8. Βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης	Έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών	2ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την αγορά κοινωνικών υπηρεσιών εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. Το ψήφισμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο και δεν επηρεάζει με κανέναν τρόπο τη βιωσιμότητα του χρέους της Ουκρανίας, επικεντρώνεται δε σε τομείς όπως: — μετάβαση από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε μοντέλο αγοράς κοινωνικών υπηρεσιών προσανατολισμένο στα αποτελέσματα· — θέσπιση μηχανισμού για την αγορά ορισμένων κοινωνικών υπηρεσιών από εγγεγραμμένους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, ο οποίος θα βασίζεται σε καθιερωμένα πρότυπα και κριτήρια κοινωνικών υπηρεσιών για τους παρόχους.
7.11	Μεταρρύθμιση 9. Βελτίωση της πολιτιστικής ανάπτυξης	Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού	1ο τρίμηνο	2025	Έκδοση διατάγματος από το υπουργικό συμβούλιο για την έγκριση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — διατήρηση, διαφύλαξη και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των περιουσιακών στοιχείων του ουκρανικού λαού ως αναπόσπαστου μέρους του κοινού ευρωπαϊκού πολιτιστικού χώρου, διατήρηση της εθνικής μνήμης· — παροχή υψηλής ποιότητας και προσβάσιμων πολιτιστικών υπηρεσιών και ευκαιριών για δημιουργική αυτοπραγμάτωση των ανθρώπων· — ανάπτυξη ικανοτήτων των ουκρανικών πολιτιστικών ιδρυμάτων για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών πολιτιστικής συμμετοχής και την ενίσχυση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων· — στήριξη του τομέα των κλάδων της δημιουργικότητας ως κινητήριας δύναμης της κοινωνικής καινοτομίας και της απασχόλησης, ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων των κλάδων της δημιουργικότητας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.12	Επένδυση 1. Επενδύσεις στην εκπαίδευση	Επενδύσεις τουλάχιστον 300 εκατ. EUR στην εκπαίδευση	2ο τρίμηνο	2026	Ενδιάμεση έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024 και το 2025 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε, ειδικότερα στον προϋπολογισμό του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου (ως μέρος του βήματος 9.7), ποσό τουλάχιστον 300 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή και ποιοτική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία για την προσχολική εκπαίδευση, μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα: — καταφύγια και ασφαλείς συνθήκες στα εκπαιδευτικά ιδρύματα· — σχολικά λεωφορεία· — σύγχρονη μέθοδος διδασκαλίας, μεταξύ άλλων μέσω της ψηφιοποίησης· — υλικά και εξοπλισμός για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα· — ποιοτική διατροφή· — δημιουργία εργαστηρίων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα· — βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των εκπαιδευτικών κτιρίων.
7.13	Επένδυση 1. Επενδύσεις στην εκπαίδευση	Επενδύσεις τουλάχιστον 650 εκατ. EUR στην εκπαίδευση	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024, το 2025, το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε, ειδικότερα στον προϋπολογισμό του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου (ως μέρος του βήματος 9.8), ποσό τουλάχιστον 650 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ασφαλή και ποιοτική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία για την προσχολική εκπαίδευση, μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα: — καταφύγια και ασφαλείς συνθήκες στα εκπαιδευτικά ιδρύματα· — σχολικά λεωφορεία· — σύγχρονη μέθοδος διδασκαλίας, μεταξύ άλλων μέσω της ψηφιοποίησης· — υλικά και εξοπλισμός για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα· — ποιοτική διατροφή· — δημιουργία εργαστηρίων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα· — βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των εκπαιδευτικών κτιρίων.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.14	Επένδυση 2. Επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη	Επενδύσεις τουλάχιστον 200 εκατ. EUR στην υγειονομική περίθαλψη	2ο τρίμηνο	2026	Ενδιάμεση έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024 και το 2025 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 200 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH), μέρος του οποίου θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό του περιφερειακού επιπέδου (ως μέρος του βήματος 9.7), για την ενίσχυση της υγειονομικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα: — εργαστηριακό εξοπλισμό για μικροβιολογικές, χημικές και φυσικές αναλύσεις· — καταφύγια και μέτρα ασφαλείας για τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης· — νοσοκομειακό εξοπλισμό για ιατρικές αναλύσεις, χειρουργικές επεμβάσεις και περίθαλψη ασθενών· — υποδομές και εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης· — πληροφοριακά συστήματα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης.
7.15	Επένδυση 2. Επενδύσεις στην υγειονομική περίθαλψη	Επενδύσεις τουλάχιστον 400 εκατ. EUR στην υγειονομική περίθαλψη	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024, το 2025, το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 400 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH), μέρος του οποίου θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό του περιφερειακού επιπέδου (ως μέρος του βήματος 9.8), για την ενίσχυση της υγειονομικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα: — εργαστηριακό εξοπλισμό για μικροβιολογικές, χημικές και φυσικές αναλύσεις· — καταφύγια και μέτρα ασφαλείας για τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης· — νοσοκομειακό εξοπλισμό για ιατρικές αναλύσεις, χειρουργικές επεμβάσεις και περίθαλψη ασθενών· — υποδομές και εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης· — πληροφοριακά συστήματα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης.
7.16	Επένδυση 3. Επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές	Επενδύσεις τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε κοινωνικές υποδομές	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 350 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την αποκατάσταση, την κατασκευή (νέα κατασκευή, ανακατασκευή, γενική επισκευή, αποκατάσταση) κοινωνικών υποδομών που έχουν υποστεί ζημίες / έχουν καταστραφεί, μέρος του οποίου θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό του περιφερειακού επιπέδου (ως μέρος του βήματος 9.8), με σκοπό την εξάλειψη των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχει προκαλέσει η ένοπλη επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
7.17	Επένδυση 4. Επενδύσεις στη χορήγηση αποζημιώσεων για κατοικίες που έχουν υποστεί ζημίες ή έχουν καταστραφεί	Επενδύσεις τουλάχιστον 600 εκατ. EUR για οικονομικές αποζημιώσεις για κατοικίες που έχουν υποστεί ζημίες	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 600 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την καταβολή αποζημιώσεων σε άτομα των οποίων οι κατοικίες υπέστησαν ζημίες ή καταστράφηκαν ως αποτέλεσμα εχθροπραξιών, τρομοκρατικών πράξεων, δολιοφθοράς που προκάλεσε η στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, με βάση επαληθευμένα στοιχεία από το κρατικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων που έχουν υποστεί ζημίες ή έχουν καταστραφεί.
7.18	Επένδυση 5. Επενδύσεις στην παροχή στέγασης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού	Επενδύσεις τουλάχιστον 200 εκατ. EUR για την παροχή στέγασης σε βετεράνους με αναπηρία των ομάδων I-II, σε μέλη των οικογενειών αποθανόντων βετεράνων και σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας	2ο τρίμηνο	2026	Ενδιάμεση έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024 και το 2025 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 200 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την παροχή στέγασης: — σε άτομα με αναπηρία των ομάδων I-II που υπερασπίστηκαν την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας· — σε μέλη των οικογενειών των αποθανόντων υπερασπιστών· — σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας οι οποίοι υπερασπίστηκαν την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας και στα μέλη των οικογενειών τους.
7.19	Επένδυση 5. Επενδύσεις στην παροχή στέγασης σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού	Επενδύσεις τουλάχιστον 450 εκατ. EUR για την παροχή στέγασης σε βετεράνους με αναπηρία των ομάδων I-II, σε μέλη των οικογενειών αποθανόντων βετεράνων και σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024, το 2025, το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε ποσό τουλάχιστον 450 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την παροχή στέγασης: — σε άτομα με αναπηρία των ομάδων I-II που υπερασπίστηκαν την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας· — σε μέλη των οικογενειών των αποθανόντων υπερασπιστών· — σε εκτοπισμένους στο εσωτερικό της χώρας οι οποίοι υπερασπίστηκαν την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας και στα μέλη των οικογενειών τους.

C.8. **ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ουκρανία, μέσω της αναγνώρισης του ρόλου του ιδιωτικού τομέα στη βιώσιμη ανάκαμψη της χώρας. Οι μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του κεφαλαίου αυτού αποσκοπούν στη μείωση του κόστους της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μεταξύ άλλων, με τη μείωση της γραφειοκρατίας, την αύξηση της ψηφιοποίησης και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος με την κατάργηση αλληλεπικαλυπτόμενων κανονισμών και με την απλούστευση και την ψηφιοποίηση των διοικητικών διαδικασιών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί σχέδιο δράσης για τη βελτιστοποίηση και την ψηφιοποίηση της ρύθμισης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε διάφορους τομείς. Δεύτερον, θα τεθεί σε ισχύ η νομοθεσία για την απορρύθμιση και την απλούστευση των επιχειρηματικών όρων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρύθμιση του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η επανέναρξη λειτουργίας και η αναζωογόνηση του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας μέσω της πρόβλεψης σαφέστερης εντολής και ανοικτής, διαφανούς και ανταγωνιστικής διαδικασίας για την επιλογή της διοίκησης και του προσωπικού.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νέας νομοθεσίας για την καθιέρωση ανοικτής, διαφανούς και ανταγωνιστικής (αξιοκρατικής) διαδικασίας επιλογής της διοίκησης και του προσωπικού, ενισχυμένων απαιτήσεων για την επιτροπή επιλογής, συστήματος συμβάσεων για τους εργαζομένους, σαφούς ορισμού του πεδίου εφαρμογής και της εντολής, καθώς και μηχανισμού πιστοποίησης του προσωπικού.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 3. Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να βοηθήσει τον ιδιωτικό τομέα μέσω διαφόρων εργαλείων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, η Ουκρανία θα εγκρίνει τη στρατηγική για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις αγορές, σε χρηματοδότηση και σε άλλους πόρους, καθώς και της πρόσβασης των ΜΜΕ σε γνώσεις. Δεύτερον, θα τεθούν σε ισχύ νομοθετικές τροποποιήσεις για την απλούστευση της πρόσβασης σε δίκτυα κοινής ωφελείας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των δημόσιων συμβάσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση του συστήματος σύναψης δημόσιων συμβάσεων της Ουκρανίας μέσω νομοθετικού πλαισίου που ευθυγραμμίζεται με το κεκτημένο της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνεπάγεται την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις με το κεκτημένο της ΕΕ, η οποία θα εστιάζει κυρίως στις οδηγίες για τις κλασικές δημόσιες συμβάσεις και τις δημόσιες συμβάσεις κοινής ωφελείας, στις συμβάσεις παραχώρησης και στις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, στην εφαρμογή των απαιτήσεων ενεργειακής επισήμανσης και οικολογικού σχεδιασμού ως υποχρεωτικά ελάχιστα κριτήρια κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, καθώς και στην ενίσχυση του συστήματος ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2027.

Μεταρρύθμιση 5. Εναρμόνιση της νομοθεσίας και των προτύπων με την ΕΕ

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η επανέναρξη των μέτρων εποπτείας της αγοράς και η διευκόλυνση της θέσπισης κανόνων και προτύπων της ΕΕ στην Ουκρανία, ιδίως στους τομείς των βιομηχανικών προϊόντων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα θεσπιστεί νομοθεσία για την επανέναρξη των μέτρων εποπτείας της αγοράς και του ελέγχου των μη εδώδιμων προϊόντων. Δεύτερον, τα εναρμονισμένα πρότυπα για τρεις ομάδες βιομηχανικών προϊόντων (μηχανήματα, ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα εξοπλισμού, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός χαμηλής τάσης) θα μεταφραστούν σε εθνικά πρότυπα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 6. Καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι οι καθυστερήσεις πληρωμών δεν παρεμποδίζουν την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Πρόκειται για την ευθυγράμμιση της σχετικής νομοθεσίας με την οδηγία 2011/7/ΕΕ (γνωστή και ως «οδηγία της ΕΕ για τις καθυστερήσεις πληρωμών»).

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 1. Επενδύσεις για τη χρηματοδοτική στήριξη των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι να διασφαλιστεί η πρόσβαση των επιχειρηματιών σε χρηματοδότηση.

Η επένδυση περιλαμβάνει ένα βήμα. Εγγράφονται στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 450 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για τη βελτίωση της πρόσβασης των πολύ μικρών επιχειρήσεων, των ΜΜΕ, των μικρών και μεσαίων γεωργών, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης σε χρηματοδοτική στήριξη για τα έτη 2024, 2025, 2026 και 2027, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τόσο εταιρικό δανεισμό όσο και επιχορηγήσεις που θα διατεθούν βάσει διαφανών κριτηρίων.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
8.1	Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση	3ο τρίμηνο	2024	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για την απορρύθμιση. Το σχέδιο δράσης επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — μείωση και ψηφιοποίηση των κανονισμών για την πρόσβαση στην αγορά· — αλλαγή του τιμωρητικού και κατασταλτικού μοντέλου κρατικής εποπτείας (ελέγχου) σε προληπτικό μοντέλο (προσέγγιση με γνώμονα τον κίνδυνο)· — μείωση του αριθμού των εποπτικών και ελεγκτικών λειτουργιών.
8.2	Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την απορρύθμιση σε συγκεκριμένους τομείς	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την απορρύθμιση και την απλούστευση των επιχειρηματικών όρων. Η νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ψηφιοποίηση των διαδικασιών έγκρισης και αδειοδότησης μέσω της υλοποίησης πειραματικού έργου για τη δημιουργία του ενιαίου κρατικού ηλεκτρονικού συστήματος για τα έγγραφα αδειοδότησης· — μείωση των επιθεωρήσεων σε επιχειρήσεις με την καθιέρωση προαιρετικής ασφάλισης και λογιστικού ελέγχου· — ρύθμιση του ζητήματος νομικής διαδοχής εγγράφων έγκρισης και αδειών σε περίπτωση μεταβολής της οργανωτικής και νομικής μορφής επιχειρηματικής οντότητας.
8.3	Μεταρρύθμιση 2. Μεταρρύθμιση του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας της Ουκρανίας	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αναθεώρηση της νομικής βάσης του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας της Ουκρανίας	2ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αναθεώρηση της νομικής βάσης των δραστηριοτήτων του Γραφείου Οικονομικής Ασφάλειας της Ουκρανίας. Η νέα νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάπτυξη ανοικτής, διαφανούς και ανταγωνιστικής διαδικασίας για την επιλογή της διοίκησης και του προσωπικού, επιλογή του νέου προϊσταμένου με αξιοκρατική διαδικασία που ορίζεται από τον νόμο — ενίσχυση των απαιτήσεων για την επιτροπή επιλογής· — καθιέρωση συστήματος συμβάσεων για τους εργαζομένους· — προσδιορισμός σαφέστερου πεδίου εφαρμογής και εντολής· — ανάπτυξη μηχανισμού πιστοποίησης του προσωπικού.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
8.4	Μεταρρύθμιση 3. Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές.	Θέσπιση της στρατηγικής για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της	2ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για τις ΜΜΕ και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — πρόσβαση στις αγορές· — πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άλλους πόρους· — πρόσβαση σε γνώσεις.
8.5	Μεταρρύθμιση 3. Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές.	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την απλούστευση της ένταξης ακινήτων σε εξωτερικά δίκτυα μηχανικής και βελτίωση της ρύθμισης στον τομέα των μεταφορών μέσω αγωγών	1ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τροποποιήσεις νομοθετικών πράξεων σχετικά με την απλούστευση της πρόσβασης ακινήτων σε εξωτερικά δίκτυα μηχανικής και τη βελτίωση της ρύθμισης στον τομέα των μεταφορών μέσω αγωγών. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανοικτή πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με εξωτερικά δίκτυα μηχανικής μέσω δημόσιων ηλεκτρονικών μητρώων, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση της ασφάλειας, η οποία θα καθοριστεί στις σχετικές διατάξεις των τροποποιήσεων του νόμου, καθώς και ενιαία διαδικασία για τη σύνδεση με εξωτερικά δίκτυα μηχανικής· — προσθήκη πληροφοριών σχετικά με εξωτερικά δίκτυα μηχανικής σε δημόσια ηλεκτρονικά μητρώα κρατικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση της ασφάλειας, η οποία θα καθοριστεί στις σχετικές διατάξεις της τροποποίησης του νόμου· — προσθήκη πληροφοριών σχετικά με τις ζώνες προστασίας των εξωτερικών δικτύων μηχανικής στα δημόσια ηλεκτρονικά μητρώα κρατικής ιδιοκτησίας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
8.6	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των δημόσιων συμβάσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την εναρμόνιση της νομοθεσίας στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων με το κεκτημένο της ΕΕ.	3ο τρίμηνο	2027	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας για την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων με: — Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ· — Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ· — Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης· — Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ· — Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων· — Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών· — Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για την τροποποίηση των οδηγιών 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων· — Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — περαιτέρω ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τις οδηγίες για τις κλασικές δημόσιες συμβάσεις και τις δημόσιες συμβάσεις κοινής ωφελείας, ιδίως όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις και τις εξαιρέσεις από αυτόν, η οριοθέτηση της ρύθμισης στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων που δεν συνδέονται άμεσα με στρατιωτικές ανάγκες η οποία διεξάγεται από πελάτες στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας· — περαιτέρω ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας για τις συμβάσεις παραχώρησης και τις ΣΔΙΤ με το κεκτημένο της ΕΕ· — εφαρμογή των απαιτήσεων ενεργειακής επισήμανσης και οικολογικού σχεδιασμού ως υποχρεωτικά ελάχιστα κριτήρια κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων· — η ενίσχυση του συστήματος ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων, η οποία περιλαμβάνει την ανάπτυξη ηλεκτρονικών συμβάσεων στο σύστημα Prozorro, και τη λειτουργική διαλειτουργικότητα με το σύστημα DREAM και άλλα κρατικά συστήματα ΤΠ, κατά περίπτωση.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
8.7	Μεταρρύθμιση 5. Εναρμόνιση της νομοθεσίας και των προτύπων με την ΕΕ	Έκδοση του ψηφίσματος για την εκ νέου εφαρμογή των μέτρων εποπτείας της αγοράς και τον έλεγχο των μη εδώδιμων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επιθεώρησης για την ασφάλεια των προϊόντων	4ο τρίμηνο	2024	Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με τροποποιήσεις του ψηφίσματος αριθ. 303, της 13ης Μαρτίου 2022, «σχετικά με την παύση των μέτρων κρατικής εποπτείας (ελέγχου) και κρατικής εποπτείας της αγοράς σύμφωνα με τους όρους του στρατιωτικού νόμου» για την εξαίρεση της κρατικής εποπτείας της αγοράς από το πεδίο εφαρμογής του και την κατάργηση του ψηφίσματος αριθ. 550, της 3ης Μαΐου 2022, «σχετικά με την παύση διενέργειας κρατικού ελέγχου των μη εδώδιμων προϊόντων σύμφωνα με τους όρους του στρατιωτικού νόμου» προκειμένου να αρχίσουν να εφαρμόζονται εκ νέου τα μέτρα εποπτείας της αγοράς και ο έλεγχος των μη εδώδιμων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων για την ασφάλεια των προϊόντων
8.8	Μεταρρύθμιση 5. Εναρμόνιση της νομοθεσίας και των προτύπων με την ΕΕ	Έγκριση εναρμονισμένων προτύπων για τρεις ομάδες βιομηχανικών προϊόντων	3ο τρίμηνο	2025	Εγκρίνονται εναρμονισμένα πρότυπα για 3 ομάδες βιομηχανικών προϊόντων (μηχανήματα, ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα εξοπλισμού, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός χαμηλής τάσης) ως εθνικά πρότυπα με τη μέθοδο της μετάφρασης
8.9	Μεταρρύθμιση 6. Καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών	4ο τρίμηνο	2027	Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων της νομοθεσίας σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές (αναδιατύπωση)
8.10	Επένδυση 1. Επενδύσεις για τη χρηματοδοτική στήριξη των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ	Επένδυση ύψους τουλάχιστον 450 εκατ. EUR για τη χρηματοδοτική στήριξη πολύ μικρών επιχειρήσεων, ΜΜΕ και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης	4ο τρίμηνο	2027	Έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για τα έτη 2024, 2025, 2026, 2027, η γενική κυβέρνηση ενέγραψε στον προϋπολογισμό ποσό τουλάχιστον 450 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τη χρηματοδοτική στήριξη των πολύ μικρών επιχειρήσεων, των ΜΜΕ, των μικρών και μεσαίων γεωργών, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης, σύμφωνα επίσης με τη νέα στρατηγική και το σχέδιο δράσης για τις ΜΜΕ όταν εγκριθούν και όπου είναι συναφή, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τόσο εταιρικό δανεισμό όσο και επιχορηγήσεις που θα διατεθούν βάσει διαφανών κριτηρίων. Ο εταιρικός δανεισμός διοχετεύεται μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Οι επιχορηγήσεις διοχετεύονται μέσω ειδικών οντοτήτων που διαθέτουν κατάλληλους πόρους και ικανότητες και μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

C.9. **ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να προωθηθεί η διαδικασία της αποκέντρωσης σε θεσμικό και νομοθετικό επίπεδο και να ενισχυθεί η ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτικής. Ο στόχος αυτός αυξάνει τον βαθμό συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο και παρέχει τη δυνατότητα στους φορείς περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης να συμμετέχουν στη διαδικασία ανάκαμψης και ανασυγκρότησης. Η μεταρρύθμιση ενισχύει επίσης την ικανότητα των οντοτήτων, των δομών και των συστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση έργων ανάκαμψης και ανασυγκρότησης.

Μεταρρύθμιση 1. Προώθηση της αποκέντρωσης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να τεθεί σε εφαρμογή πλαίσιο για τη μετατροπή της τοπικής δημόσιας διοίκησης σε αρχές νομαρχιακού τύπου και να εξασφαλιστεί καλύτερη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ η νομοθεσία για τη μετατροπή της τοπικής δημόσιας διοίκησης σε αρχές νομαρχιακού τύπου και εφαρμόζεται εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή κατάργησης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία. Δεύτερον, εγκρίνεται και δημοσιεύεται μελέτη σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη χορήγηση νομικής προσωπικότητας στους δήμους. Τρίτον, η νομοθεσία για τη διασφάλιση βελτιωμένης κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών τίθεται σε ισχύ με εφαρμογή εντός 12 μηνών από τη λήξη του στρατιωτικού νόμου και από την έναρξη της νέας δημοσιονομικής περιόδου.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 2. Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να αυξηθεί η ανάμειξη των πολιτών και η ενεργός συμμετοχή τους στις τοπικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Τίθεται σε ισχύ ο νόμος για τις δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τη δημόσια πολιτική και εφαρμόζεται εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή κατάργησης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία. Η νομοθεσία δημιουργεί έναν νομικό μηχανισμό για τη διεξαγωγή δημόσιων διαβουλεύσεων κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής, στο πλαίσιο των οποίων εξετάζονται ζητήματα τοπικής σημασίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ευθυγράμμιση της περιφερειακής πολιτικής με τις προσπάθειες ανάκαμψης και ανασυγκρότησης, μέσω της τροποποίησης της στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη και την ανάπτυξη του πολεοδομικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, εκδίδονται ψηφίσματα σχετικά με την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη για την περίοδο 2021-2027. Δεύτερον, εκδίδεται το ψήφισμα για την ανάπτυξη του πολεοδομικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο με σκοπό την προώθηση της ψηφιοποίησης της τεκμηρίωσης του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Επενδύσεις 1. Επενδύσεις για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας

Στόχος της επένδυσης είναι η κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η επένδυση περιλαμβάνει δύο βήματα. Το πρώτο συνίσταται στην υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης από την οποία προκύπτει ότι τουλάχιστον το 5 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία έχει διατεθεί για τις ανάγκες ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης για τα έτη 2024 και 2025. Το δεύτερο συνίσταται στην υποβολή έκθεσης από την οποία προκύπτει ότι τουλάχιστον το 20 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο του πυλώνα Ι του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία έχει διατεθεί για τις ανάγκες ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης για τα έτη 2024, 2025, 2026 και 2027.

Η επένδυση αυτή αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
9.1	Μεταρρύθμιση 1. Προώθηση της αποκέντρωσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη μεταρρύθμιση της εδαφικής οργάνωσης των εκτελεστικών αρχών στην Ουκρανία με καθυστερημένη εφαρμογή	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας “για τις τοπικές κρατικές διοικήσεις” και ορισμένων άλλων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας όσον αφορά τη μεταρρύθμιση της εδαφικής οργάνωσης των εκτελεστικών αρχών στην Ουκρανία» με εφαρμογή εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή κατάργησης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία. Οι δευτερεύουσες νομικές πράξεις για την εφαρμογή του νόμου θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος του. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — μετατροπή των τοπικών κρατικών διοικήσεων σε αρχές νομαρχιακού τύπου, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ισορροπημένο σύστημα που διασφαλίζει τον νόμιμο χαρακτήρα των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης· — διασφάλιση του συντονισμού των εδαφικών οργάνων των κεντρικών εκτελεστικών αρχών κατά την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
9.2	Μεταρρύθμιση 1. Προώθηση της αποκέντρωσης	Έγκριση και δημοσίευση στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας μελέτης σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη χορήγηση νομικής προσωπικότητας στους δήμους	2ο τρίμηνο	2025	Δημοσίευση των αποτελεσμάτων της μελέτης σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης καθεστώτος νομικής οντότητας στις εδαφικές κοινότητες στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας
9.3	Μεταρρύθμιση 1. Προώθηση της αποκέντρωσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη διασφάλιση της καλύτερης κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών	1ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων του ουκρανικού νόμου «σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση στην Ουκρανία» και των ειδικών ανά τομέα νόμων με εφαρμογή εντός 12 μηνών μετά τη λήξη του στρατιωτικού νόμου, αλλά όχι νωρίτερα από την έναρξη της νέας δημοσιονομικής περιόδου. Αυτές οι νομοθετικές τροποποιήσεις αναμένεται να επικεντρωθούν στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — να οδηγήσουν σε βελτιωμένη κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών με βάση τις αρχές της επικουρικότητας και της αποκέντρωσης· — να συμβάλουν στην εξάλειψη των συγκρούσεων αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων των κεντρικών, περιφερειακών, κοινοτικών και τοπικών αρχών, καθώς και εντός των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης· — να ενθαρρύνουν την κατάλληλη ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο και την αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων του προϋπολογισμού.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
9.4.	Μεταρρύθμιση 2. Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τις δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τη δημόσια πολιτική με καθυστερημένη εφαρμογή	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «για τις δημόσιες διαβουλεύσεις» με εφαρμογή του εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή κατάργησης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία. Ο νόμος θα δημιουργήσει έναν νομικό μηχανισμό για τη διεξαγωγή δημόσιων διαβουλεύσεων κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής, στο πλαίσιο των οποίων θα εξετάζονται ζητήματα τοπικής σημασίας, και οι οποίες θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για συνεκτική, αποτελεσματική και αποδοτική χάραξη πολιτικής και λήψη αποφάσεων.
9.5	Μεταρρύθμιση 3. Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής	Έκδοση ψηφισμάτων για την τροποποίηση της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027	3ο τρίμηνο	2024	Έγκριση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με τροποποιήσεις της κρατικής στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2027, οι οποίες εγκρίθηκαν με το ψήφισμα αριθ. 695 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας της 5ης Αυγούστου 2020». Το εν λόγω ψήφισμα επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάπτυξη πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, προσέγγιση του συστήματος διαχείρισης της περιφερειακής ανάπτυξης με τις διαδικασίες και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ· — προώθηση εταιρικών σχέσεων, διαδημοτικής, διαπεριφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας· — ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας των εδαφικών κοινοτήτων και περιφερειών όσον αφορά τη διαχείριση έργων, την ψηφιοποίηση, την καταπολέμηση της διαφθοράς και τον στρατηγικό σχεδιασμό.
9.6	Μεταρρύθμιση 3. Ανάπτυξη και εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής	Έκδοση ψηφισμάτων για την ανάπτυξη του πολεοδομικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο	4ο τρίμηνο	2024	Έκδοση των ψηφισμάτων από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση της διαδικασίας για τη διατήρηση του κρατικού πολεοδομικού κτηματολογίου, του ενιαίου κρατικού μητρώου διευθύνσεων, του ενιαίου κρατικού μητρώου κτιρίων και δομών, του ενιαίου κρατικού μητρώου διοικητικών μονάδων, σχετικά με την τροποποίηση των ψηφισμάτων του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας για τη ρύθμιση της κατάρτισης πολεοδομικής τεκμηρίωσης με τη μορφή ηλεκτρονικών εγγράφων, τη διατήρηση του ενιαίου κρατικού ηλεκτρονικού συστήματος στον τομέα των κατασκευών, την ενοποίηση και την ανταλλαγή πληροφοριών των μητρώων και των κτηματολογίων του κράτους.
9.7	Επένδυση 1. Επενδύσεις για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας	Χορήγηση τουλάχιστον του 5 % της συνολικής μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών	2ο τρίμηνο	2026	Ενδιάμεση έκθεση από την οποία προκύπτει ότι τουλάχιστον το 5 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης έχει διατεθεί για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
9.8	Επένδυση 1. Επενδύσεις για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας	Χορήγηση τουλάχιστον του 20 % της συνολικής μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση που αποδεικνύει ότι τουλάχιστον το 20 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης έχει διατεθεί για την κάλυψη των αναγκών ανάκαμψης, ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού των υποεθνικών αρχών της Ουκρανίας, ιδίως της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

C.10. **ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα και η ασφάλεια του ενεργειακού τομέα στην Ουκρανία, με ειδικότερο στόχο τη διευκόλυνση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της εστίασης στα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, της στήριξης των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, της προώθησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της διευκόλυνσης της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος της Ουκρανίας με το σύστημα της ΕΕ.

Μεταρρύθμιση 1. Ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η έγκριση του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα (Integrated National Energy and Climate Plan, INECP), το οποίο θα καθορίζει εθνικούς στόχους κλιματικής ουδετερότητας, με πρωταρχικό στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έγκριση του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα της Ουκρανίας. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της βελτίωσης των συνθηκών για την ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με βάση τους όρους της αγοράς.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Το πρώτο συνίσταται στη δημιουργία αγορακεντρικού πλαισίου για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, όπου προσδιορίζονται οι αναγκαίες διαδικασίες και τα έγγραφα για ανταγωνιστικές δημοπρασίες. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία για τον εξορθολογισμό και τη συντόμευση των διαδικασιών αδειοδότησης για επενδύσεις σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Το τρίτο περιλαμβάνει την κατάρτιση και την έγκριση χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για τον ενεργειακό τομέα στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της ολοκλήρωσης των ουκρανικών και των ευρωπαϊκών αγορών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τέσσερα βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία που μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο τη δέσμη μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ νομοθεσία που τροποποιεί το καθεστώς έμμεσης φορολόγησης των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία διευκολύνει τη σύζευξη των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών γειτονικών κρατών και τις εξαγωγές και εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας. Τρίτον, διορίζεται νέος διαχειριστής της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ο οποίος ορίζεται από τη ρυθμιστική αρχή. Τέταρτον, τίθεται σε ισχύ το παράγωγο δίκαιο για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (νομοθεσία REMIT).

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 4. Ελευθέρωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να τεθούν οι βάσεις για σταδιακή ελευθέρωση των τιμών μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες, με διασφάλιση επαρκών μέτρων για την προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έγκριση χάρτη πορείας για τη σταδιακή ελευθέρωση των αγορών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, ο οποίος θα περιλαμβάνει σειρά συγκεκριμένων μέτρων που πρέπει να ληφθούν και το χρονοδιάγραμμα που πρέπει να εφαρμοστεί μετά την άρση του στρατιωτικού νόμου.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 5. Διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας και η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας και ανάπτυξης των αγορών στους τομείς της ενέργειας και των υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, τίθενται σε ισχύ οι νομοθετικές τροποποιήσεις που εξαιρούν τις αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας από την κρατική διαδικασία καταχώρισης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών οδηγιών της ΕΕ. Δεύτερον, τίθενται σε ισχύ νομοθετικές τροποποιήσεις που προβλέπουν τον καθορισμό του ειδικού καθεστώτος της ρυθμιστικής αρχής, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση του τομέα της τηλεθέρμανσης και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ενοποιημένου ενεργειακού συστήματος, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου και τη στήριξη του εκσυγχρονισμού των εταιρειών θέρμανσης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί το κρατικό στοχευμένο οικονομικό πρόγραμμα για τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας για την περίοδο έως το 2030, με σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών παροχής θέρμανσης, τη στήριξη της πράσινης μετάβασης του ενεργειακού τομέα και την ενίσχυση της διακυβέρνησης. Δεύτερον, θα τεθεί σε ισχύ νομοθεσία για τη στήριξη της ανάπτυξης αποδοτικής και βιώσιμης τηλεθέρμανσης μέσω σαφών κανόνων για τη σύνδεση και την αποσύνδεση στο δίκτυο, καθώς και για τη βελτίωση των διαδικασιών εγκατάστασης μεμονωμένων υποσταθμών θέρμανσης σε πολυκατοικίες. Τρίτον, η Ουκρανία θα ακυρώσει το μορατόριουμ στην αύξηση των τιμολογίων θέρμανσης και ζεστού νερού.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 7. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της ενεργειακής βιωσιμότητας και η στήριξη της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας με την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, η Ουκρανία θα θεσπίσει στρατηγική για τον θερμικό εκσυγχρονισμό των κτιρίων έως το 2050 και συνοδευτικό σχέδιο δράσης με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Δεύτερον, η Ουκρανία θα εκδώσει νομικές πράξεις για τον καθορισμό ελάχιστων επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια, καθώς και για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για την ενεργειακή επισήμανση, και για τον καθορισμό κλάσεων των επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για την ενεργειακή επισήμανση.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2026.

Επένδυση 1. Επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η χρηματοδότηση κρίσιμων ενεργειακών υποδομών για την εγγύηση της ενεργειακής ασφάλειας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η επένδυση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 550 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας το 2026 και το 2027, με σκοπό την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών της Ουκρανίας, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό επίπεδο, με έμφαση στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της τηλεθέρμανσης, των δημόσιων κτιρίων και του οικιστικού τομέα, στη φυσική προστασία των υποδομών της Ουκρανίας και στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.1	Μεταρρύθμιση 1. Ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα	Έγκριση του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα	2ο τρίμηνο	2024	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα με σκοπό τον καθορισμό εθνικών στόχων κλιματικής ουδετερότητας και τη διασφάλιση κατάλληλου σχεδιασμού, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των συστάσεων της Ενεργειακής Κοινότητας. Το σχέδιο καθορίζει στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030 όσον αφορά: — τις μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών τιμολόγησης του διοξειδίου του άνθρακα που βασίζονται στην αγορά· — το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας· — την εξοικονόμηση ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας.
10.2	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος.	Θέσπιση αγορακεντρικού πλαισίου για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	4ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του αγορακεντρικού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, και συγκεκριμένα των αναγκαίων διαδικασιών και εγγράφων για ανταγωνιστικές δημοπρασίες. Θεσπίζεται/τροποποιείται η ακόλουθη νομοθετική πράξη: Το ψήφισμα του υπουργικού συμβουλίου «σχετικά με τροποποιήσεις του ψηφίσματος αριθ. 1175 του υπουργικού συμβουλίου, της 29ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με τη βελτίωση της διαδικασίας διεξαγωγής δημοπρασιών για τη διανομή ποσοστώσεων στήριξης»

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.3	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος.	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης επενδύσεων σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη συντόμευση των διαδικασιών αδειοδότησης για επενδύσεις ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ που μεταφέρθηκαν στην Ενεργειακή Κοινότητα με τη σύσταση 2024/1/MC-EnC του Υπουργικού Συμβουλίου , της 11ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με την επιτάχυνση της ανάπτυξης έργων ανανεώσιμης ενέργειας και την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση (στο εξής: σύσταση 2024/1/MC-EnC).
10.4	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος.	Έγκριση του χάρτη πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς	2ο τρίμηνο	2025	Έγκριση του χάρτη πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς με προσδιορισμό των νομοθετικών πράξεων που απαιτούνται και των όρων εφαρμογής.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.5	Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της δέσμης μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας	3ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της δέσμης μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, με τον οποίο ευθυγραμμίζεται η ουκρανική εθνική νομοθεσία με τη δέσμη μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ενσωματώθηκε στο κεκτημένο της Ενεργειακής Κοινότητας τον Δεκέμβριο του 2022. Η δέσμη μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας εξασφαλίζει την προσέγγιση της νομοθεσίας με τις ακόλουθες πράξεις και τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές: — οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση)· — κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)· — κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ· — κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (αναδιατύπωση). — οι πέντε κώδικες δικτύου και κατευθυντήριες γραμμές θεσπίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τα διάφορα τμήματα της αγοράς και τη λειτουργία του συστήματος: — κανονισμός (ΕΕ) 2016/1719 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας· — κανονισμός (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης· — κανονισμός (ΕΕ) 2017/2195 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας· — κανονισμός (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας· — κανονισμός (ΕΕ) 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.6	Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την τροποποίηση των όρων φορολόγησης των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας	2ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που μεταβάλλει το καθεστώς έμμεσης φορολόγησης των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να διευκολυνθούν η σύζευξη των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών με τις αγορές επόμενης ημέρας και τις ενδοημερήσιες αγορές γειτονικών κρατών και οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εξαγωγές και τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας εντός του πλαισίου εφαρμογής της νομοθεσίας της Ενεργειακής Κοινότητας που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. D/2022/03/MC-EnC του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ της 15.12.2022, που αφορά την τροποποίηση του φορολογικού κώδικα της Ουκρανίας και την τροποποίηση του τελωνειακού κώδικα της Ουκρανίας ώστε να διευκολυνθεί η ενοποίηση της αγοράς και η σύζευξη των αγορών. Ο κατάλογος των ειδικών νόμων θα οριστικοποιηθεί μετά την έκδοση του βασικού νόμου για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της δέσμης μέτρων για την ενοποίηση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.
10.7	Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Διορισμός νέου διαχειριστή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	4ο τρίμηνο	2025	Διορισμός υποψήφιου διαχειριστή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που ορίζεται από την Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας (National Energy and Utilities Regulatory Commission, NEURC).
10.8	Μεταρρύθμιση 3. Μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου σχετικά με τον κανονισμό για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (νομοθεσία REMIT)	3ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου για τη νομοθεσία REMIT. Η NEURC εγκρίνει τις εν λόγω διαδικασίες και απαιτήσεις: — διαδικασία απόκτησης, αναστολής και τερματισμού της ιδιότητας του διαχειριστή διαβίβασης δεδομένων· — διαδικασία για τη λειτουργία των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών· — απαιτήσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στη χονδρική αγορά ενέργειας· — διαδικασία για την υποβολή πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές και εμπορικές συναλλαγές με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής Προετοιμασία των όρων αναφοράς για την ανάπτυξη συστήματος πληροφοριών που καθορίζει τις ακόλουθες λειτουργίες της NEURC: — το σύστημα θα ενσωματωθεί στα συστήματα των διαχειριστών της αγοράς, των πλατφορμών προνομιακών πληροφοριών, των διαχειριστών διαβίβασης δεδομένων και θα εντοπίζει πληροφορίες που υποδεικνύουν την ύπαρξη κατάχρησης.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.9	Μεταρρύθμιση 4. Ελευθέρωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου	Έγκριση χάρτη πορείας για τη σταδιακή ελευθέρωση της αγοράς αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, που θα τεθεί σε εφαρμογή μετά τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου	2ο τρίμηνο	2026	Έγκριση από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας χάρτη πορείας για τη σταδιακή ελευθέρωση της αγοράς αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, με μέτρα που πρέπει να ληφθούν και το σχετικό χρονοδιάγραμμα, ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή μετά τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου. Ο χάρτης πορείας βασίζεται στην τεχνική ανάλυση για την κατανόηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του τομέα. Ο εν λόγω χάρτης πορείας επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — τα μέτρα που απαιτούνται για τη μεταρρύθμιση των ΥΔΥ προκειμένου να ελευθερωθούν σταδιακά οι τιμές της αγοράς, μόλις αρθεί ο στρατιωτικός νόμος· — τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να διασφαλιστεί ότι οι ευάλωτοι καταναλωτές θα προστατεύονται επαρκώς όταν ελευθερωθούν οι τιμές για τα νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένου του νέου σχεδιασμού του συστήματος επιδοτήσεων για τους ευάλωτους καταναλωτές, ο οποίος βελτιώνει τη στόχευση και διασφαλίζει επαρκή επίπεδα προστασίας, καθώς και προπαρασκευαστικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν πριν από τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου, όπως ο εντοπισμός του ευάλωτου πληθυσμού και η σχετική ψηφιακή λύση.
10.10	Μεταρρύθμιση 5. Διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας	4ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του τροποποιητικού νόμου της 24ης Αυγούστου 2023 αριθ. 3354 — IX «σχετικά με τη νομοθετική δραστηριότητα», ο οποίος εξαιρεί τις αποφάσεις της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, οι οποίες είναι κανονιστικές νομικές πράξεις, από τη διαδικασία κρατικής καταχώρισης που προβλέπεται από τον νόμο. Ο εν λόγω τροποποιητικός νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — διασφάλιση της ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ· (αναδιατύπωση) και στην οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου ενεργείας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ· — εφαρμογή του άρθρου 5 του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας» που αφορά την απαγόρευση παρέμβασης κρατικών φορέων στις δραστηριότητες της ρυθμιστικής αρχής.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.11	Μεταρρύθμιση 5. Διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας	Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας»	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας» και άλλων πράξεων, οι οποίες προβλέπουν τον καθορισμό του ειδικού καθεστώτος για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση) και στην οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ.
10.12	Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Ακύρωση του μορατόριουμ στην αύξηση των τιμολογίων θέρμανσης και ζεστού νερού	4ο τρίμηνο	2026	Ακύρωση του μορατόριουμ που θεσπίστηκε με τον νόμο αριθ. 2479-IX «σχετικά με τις ιδιαιτερότητες της κανονιστικής ρύθμισης των σχέσεων στην αγορά φυσικού αερίου και στον τομέα της παροχής θέρμανσης κατά τη διάρκεια ισχύος του στρατιωτικού νόμου και την επακόλουθη αποκατάσταση της λειτουργίας τους», ακολουθούμενη από αύξηση των τιμολογίων θέρμανσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αντανάκλαση του κόστους των τιμολογίων θέρμανσης και ζεστού νερού.
10.13	Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Έγκριση του κρατικού στοχευμένου οικονομικού προγράμματος για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας για την περίοδο έως το 2030	4ο τρίμηνο	2025	Έγκριση από το υπουργικό συμβούλιο του κρατικού στοχευμένου οικονομικού προγράμματος για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας για την περίοδο έως το 2030. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — προσδιορισμός μέτρων για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας, της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών παροχής θέρμανσης· — προσδιορισμός μέτρων για τη στήριξη της απανθρακοποίησης, της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της επέκτασης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· — παροχή μέτρων για την ενίσχυση των δεξιοτήτων διακυβέρνησης και διαχείρισης των τοπικών αρχών στον τομέα της τηλεθέρμανσης.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.14	Μεταρρύθμιση 6. Βελτίωση της απόδοσης της τηλεθέρμανσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη στήριξη της ανάπτυξης αποδοτικής και πιο βιώσιμης τηλεθέρμανσης	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τις τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας για τη στήριξη της ανάπτυξης αποδοτικής και πιο βιώσιμης τηλεθέρμανσης». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθορισμός σαφών κανόνων για τη σύνδεση/αποσύνδεση του δικτύου, ζωνών προτεραιότητας για την ανάπτυξη συστημάτων τηλεθέρμανσης· — βελτίωση των διαδικασιών εγκατάστασης μεμονωμένων υποσταθμών θέρμανσης (IHS) σε πολυκατοικίες, ώστε να διασφαλίζεται ο κατάλληλος τηλεχειρισμός και η διαχείριση της ζήτησης.
10.15	Μεταρρύθμιση 7. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων	Θέσπιση της στρατηγικής για τον θερμικό εκσυγχρονισμό των κτιρίων έως το 2050 και του σχεδίου δράσης	2ο τρίμηνο	2024	Θέσπιση από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας της πράξης «σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για τον θερμικό εκσυγχρονισμό των κτιρίων έως το 2050» και του σχεδίου δράσης για τη στρατηγική, με στόχο τη θέσπιση χρηματοδοτικών μέσων και κινήτρων που βασίζονται στην αγορά, το οποίο περιλαμβάνει χάρτη πορείας με μέτρα πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στη στήριξη της δημιουργίας κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.
10.16	Μεταρρύθμιση 7. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και βελτίωση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων	Έκδοση νομικών πράξεων για τον καθορισμό ελάχιστων επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια	3ο τρίμηνο	2026	Έκδοση από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας νομικών πράξεων για τον καθορισμό ελάχιστων επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια, καθώς και για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και έγκριση από το Υπουργείο Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας πράξεων για τον καθορισμό κλάσεων των επιπέδων ενεργειακής απόδοσης για προϊόντα που καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για την ενεργειακή επισήμανση.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
10.17	Επένδυση 1. Επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές	Επενδύσεις τουλάχιστον 550 εκατ. EUR σε ενεργειακές υποδομές	4ο τρίμηνο	2027	Έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε στον προϋπολογισμό ποσό τουλάχιστον 550 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών της Ουκρανίας, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό επίπεδο (ως μέρος του βήματος 9.8), μεταξύ άλλων για τα ακόλουθα: — βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της τηλεθέρμανσης, σύμφωνα με το κρατικό στοχευμένο οικονομικό πρόγραμμα για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας για την περίοδο έως το 2030· — χρηματοδοτική συνεισφορά στο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης για τη στήριξη της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στον οικιστικό τομέα· — βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων, σύμφωνα με τη στρατηγική για τον θερμικό εκσυγχρονισμό των κτιρίων έως το 2050· — φυσική προστασία των ενεργειακών υποδομών της Ουκρανίας· — στήριξη της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σύμφωνα με το νέο αγορακεντρικό πλαίσιο για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, και για τη δημιουργία εξαιρετικά ευέλικτων ικανοτήτων.

C.11. **ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση του τομέα των μεταφορών της Ουκρανίας. Αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας με την ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και στη στήριξη της ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού και αποτελεσματικού συστήματος μεταφορών σύμφωνα με τις πολιτικές και τα πρότυπα της ΕΕ.

Μεταρρύθμιση 1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός του τομέα των μεταφορών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η αναθεώρηση του βασικού στρατηγικού εγγράφου για τον τομέα των μεταφορών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη θέσπιση της αναθεωρημένης εθνικής στρατηγικής μεταφορών της Ουκρανίας έως το 2030.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 2. Ανάπτυξη των δυνατοτήτων της Ουκρανίας στον τομέα της εφοδιαστικής εξαγωγών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η στήριξη του εκσυγχρονισμού και η αύξηση της ικανότητας του υφιστάμενου δικτύου σημείων διέλευσης των συνόρων, ώστε να ικανοποιηθούν οι ανάγκες για μεταφορές που διασχίζουν τα σύνορα της Ουκρανίας με την ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την επέκταση των συνοριακών υποδομών με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας έως το 2030.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 3. Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η δημιουργία ανταγωνιστικής σιδηροδρομικής αγοράς σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ ο νόμος για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών της Ουκρανίας, με εφαρμογή εντός τριών ετών από την έκδοσή του. Δεύτερον, ο νόμος για την αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών θα τεθεί σε ισχύ με διαδοχική εφαρμογή των διατάξεών του. Τρίτον, θα θεσπιστούν οι βασικοί κανονισμοί για την εφαρμογή του νόμου.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των ναυτιλιακών και λιμενικών υπηρεσιών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να εξασφαλιστεί η βελτίωση των επιδόσεων της Ουκρανίας όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της που απορρέουν από τις διεθνείς συνθήκες στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας, καθώς και να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στον τομέα των λιμενικών υπηρεσιών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα τεθεί σε ισχύ η νομοθεσία για την εμπορική ναυτιλία και τη ναυσιπλοΐα στις εσωτερικές πλωτές οδούς. Δεύτερον, θα τροποποιηθεί η ισχύουσα εθνική νομοθεσία για τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 για τις λιμενικές υπηρεσίες.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2027.

Επένδυση 1. Επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η αποκατάσταση των υποδομών μεταφορών που έχουν υποστεί ζημίες ή έχουν καταστραφεί.

Η επένδυση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) κατά την περίοδο 2026-2027 για την κατασκευή, την ανακατασκευή, την αποκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων υποδομών μεταφορών, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς: σιδηρόδρομοι, θαλάσσια και εσωτερική ναυσιπλοΐα, οδικό δίκτυο, αεροπορικές μεταφορές και σημεία διέλευσης των συνόρων.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
11.1	Μεταρρύθμιση 1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός του τομέα των μεταφορών	Θέσπιση της αναθεωρημένης εθνικής στρατηγικής μεταφορών της Ουκρανίας έως το 2030	4ο τρίμηνο	2024	Έκδοση διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την επικαιροποίηση της εθνικής στρατηγικής μεταφορών της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2030. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανασυγκρότηση και ανάπτυξη ανταγωνιστικού και αποτελεσματικού συστήματος μεταφορών σύμφωνα με τις πολιτικές και τα πρότυπα της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών και τους στόχους απανθρακοποίησης του τομέα των μεταφορών που καθορίζονται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο (μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών διαδρομών, που περιλαμβάνονται στους ενδεικτικούς χάρτες του δικτύου ΔΕΔ-Μ, της ψηφιοποίησης της διαχείρισης του συστήματος μεταφορών κ.λπ.)· — υψηλής ποιότητας επιβατικές μεταφορές και απρόσκοπτη κινητικότητα· — ασφαλείς για τους ανθρώπους και το περιβάλλον, βιώσιμες και ενεργειακά αποδοτικές μεταφορές.
11.2	Μεταρρύθμιση 2. Ανάπτυξη των δυνατοτήτων της Ουκρανίας στον τομέα της εφοδιαστικής εξαγωγών	Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την επέκταση των συνοριακών υποδομών με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας έως το 2030	4ο τρίμηνο	2024	Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη και την επέκταση των συνοριακών υποδομών με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας έως το 2030. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανακατασκευή των σημείων διέλευσης των συνόρων στα σύνορα με την Πολωνία, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία και τη Ρουμανία· — δημιουργία δικτύου χώρων εξυπηρέτησης· — απλούστευση των διαδικασιών διέλευσης των συνόρων (ψηφιοποίηση και καθιέρωση κοινού ελέγχου) σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
11.3	Μεταρρύθμιση 3. Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Έναρξη ισχύος του νόμου για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών της Ουκρανίας με εφαρμογή εντός τριών ετών από την έκδοσή του	4ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του ουκρανικού νόμου «για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών της Ουκρανίας» με εφαρμογή εντός τριών ετών από την έκδοσή του. Ο νόμος διασφαλίζει την τεχνική ολοκλήρωση των σιδηροδρομικών μεταφορών σύμφωνα με τις αρχές των οδηγιών 2016/798, 2016/797 και του κανονισμού 2016/796 και επικεντρώνεται στους εξής κύριους τομείς: — σύσταση εθνικής αρχής για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων και ανάθεση σε αυτήν των εξουσιών και των καθηκόντων που προβλέπονται από τη νομοθεσία της ΕΕ· — θέσπιση νομικού πλαισίου για την πιστοποίηση της ασφάλειας των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και την έγκριση ασφάλειας των διαχειριστών υποδομής· — σύσταση εθνικού φορέα διερεύνησης και καθιέρωση της τεχνικής διερεύνησης σιδηροδρομικών ατυχημάτων· — θέσπιση του νομικού πλαισίου για την έγκριση οχημάτων και υποδομών βάσει τεχνικών προδιαγραφών διαλειτουργικότητας· — θέσπιση νομικού πλαισίου για την πιστοποίηση μηχανοδηγών, με βάση το μοντέλο της ΕΕ.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
11.8	Μεταρρύθμιση 3. Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με την αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών με διαδοχική εφαρμογή των διατάξεών του	4ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του ουκρανικού νόμου «σχετικά με την αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών» με διαδοχική εφαρμογή των διατάξεών του. Ο νόμος θα εφαρμόσει βασικά στοιχεία της νομοθεσίας της ΕΕ σχτικά με τον ενιαίο ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό χώρο και την παροχή δημόσιων επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών (ΥΔΥ) σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας 2012/34/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/07 σε συνδυασμό με τις ερμηνευτικές οδηγίες του 2023. Ο νόμος θα εφαρμοστεί διαδοχικά ως εξής: εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος όσον αφορά τους ακόλουθους κύριους τομείς: — εξασφάλιση του λειτουργικού διαχωρισμού του διαχειριστή υποδομής και των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων της ανεξαρτησίας του διαχειριστή υποδομής όσον αφορά τα βασικά καθήκοντα και των κανόνων για τις οικονομικές σχέσεις/συναλλαγές, καθώς και του διαχωρισμού των λογαριασμών εντός των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων· — σύσταση ανεξάρτητου ρυθμιστικού φορέα και καθορισμός των καθηκόντων και των εξουσιών του· — αδειοδότηση σιδηροδρομικών επιχειρήσεων από ανεξάρτητη αρχή αδειοδότησης. εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος, που περιλαμβάνουν μεταβατική περίοδο τουλάχιστον 2 ετών, όσον αφορά τους ακόλουθους κύριους τομείς: — δημιουργία ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία μιας ανταγωνιστικής αγοράς επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, που περιλαμβάνει την εξασφάλιση ισότιμης, αμερόληπτης και διαφανούς πρόσβασης των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων στις σιδηροδρομικές υποδομές· — καθιέρωση τελών χωρίς διακρίσεις για τη χρήση της υποδομής και των εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών· — σύσταση αρμόδιων αρχών για την ανάθεση συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας· — καθορισμός του περιεχομένου των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον σιδηροδρομικό τομέα· — θέσπιση μηχανισμών για τον έλεγχο της εκτέλεσης των συμβάσεων και τον αποκλεισμό της υπεραντιστάθμισης για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
11.4	Μεταρρύθμιση 3. Ελευθέρωση του τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών	Θέσπιση των κανονισμών για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές	4ο τρίμηνο	2027	Έκδοση των κύριων νομοθετικών πράξεων (κανονισμών) για την εφαρμογή του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές της Ουκρανίας». Οι κανονισμοί θεσπίζουν μηχανισμούς για τη λειτουργία της αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών και, ειδικότερα, εστιάζουν στα εξής: ισότιμη πρόσβαση στη σιδηροδρομική υποδομή, αδειοδότηση σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας, διαδικασία για την οργάνωση κοινωνικά σημαντικών επιβατικών μεταφορών (ΥΔΥ).
11.5	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των ναυτιλιακών και λιμενικών υπηρεσιών	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την εμπορική ναυτιλία και τη ναυσιπλοΐα στις εσωτερικές πλωτές οδούς	4ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νομοθετικών πράξεων της Ουκρανίας που αφορούν την εμπορική ναυτιλία και τη ναυσιπλοΐα στις εσωτερικές πλωτές οδούς». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — καθορισμός και ρύθμιση των αρχών διαφύλαξης της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας στα χωρικά ύδατα, στα εσωτερικά ύδατα, στους θαλάσσιους λιμένες και στις εσωτερικές πλωτές οδούς· — βελτίωση του μηχανισμού εφαρμογής του διεθνούς καθεστώτος για την προστασία των πλοίων και των θαλάσσιων λιμένων· — καθορισμός λεπτομερούς μηχανισμού για τον έλεγχο των πλοίων στους θαλάσσιους λιμένες· — επανεξέταση των καθηκόντων του κεντρικού εκτελεστικού οργάνου που εφαρμόζει την κρατική πολιτική στους τομείς των θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών μεταφορών και της ναυτιλίας που προβλέπονται στον Κώδικα Εμπορικής Ναυτιλίας, στους νόμους της Ουκρανίας «για τις μεταφορές», «για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές» και «για τους θαλάσσιους λιμένες της Ουκρανίας», προκειμένου να εξαλειφθεί η αλληλεπικάλυψη των νομοθετικών κανόνων και να αποσαφηνιστεί η κατανομή αρμοδιοτήτων, ιδίως με το κεντρικό εκτελεστικό όργανο που διασφαλίζει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής στους τομείς των θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών μεταφορών· — απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, σαφής κατάλογος αρμοδιοτήτων των κρατικών φορέων, εξάλειψη των διοικητικών εμποδίων.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
11.6	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση των ναυτιλιακών και λιμενικών υπηρεσιών	Επανεξέταση και τροποποίηση της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων	1ο τρίμηνο	2027	Επανεξέταση και τροποποίηση της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένων δευτερευουσών νομικών πράξεων) σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων
11.7	Επένδυση 1. Επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών	Επενδύσεις τουλάχιστον 350 εκατ. EUR σε υποδομές μεταφορών	4ο τρίμηνο	2027	Έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2026 και το 2027 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε στον προϋπολογισμό ποσό τουλάχιστον 350 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για την ανακατασκευή, την αποκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων υποδομών μεταφορών που έχουν υποστεί ζημίες και έχουν καταστραφεί, σύμφωνα με την εθνική στρατηγική μεταφορών της Ουκρανίας έως το 2030, συμπεριλαμβανομένης της διοχέτευσης μέρους των κονδυλίων σε περιφερειακό επίπεδο (ως μέρος του βήματος 9.8), μεταξύ άλλων στους ακόλουθους τομείς: — σιδηρόδρομοι (σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία της Ουκρανίας για τις σιδηροδρομικές μεταφορές)· — θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές (σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία για την εμπορική ναυτιλία και τη ναυσιπλοΐα στις εσωτερικές πλωτές οδούς)· — οδικό δίκτυο· — αεροπορικές μεταφορές· — και σημεία διέλευσης των συνόρων (σύμφωνα με τη στρατηγική για την ανάπτυξη και την επέκταση των συνοριακών υποδομών με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας έως το 2030).

C.12 **ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να στηριχθεί η ενίσχυση του αγροδιατροφικού τομέα της Ουκρανίας και παράλληλα να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω το κανονιστικό του πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ.

Μεταρρύθμιση 1. Ευθυγράμμιση του θεσμικού πλαισίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη με την ΕΕ

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ανάπτυξη στρατηγικών εθνικών προτεραιοτήτων, μεταξύ άλλων για την περαιτέρω ευθυγράμμιση με τις πρακτικές, τα πρότυπα και τους κανόνες της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, η Ουκρανία θα θεσπίσει τη στρατηγική για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη έως το 2030. Δεύτερον, θα δημιουργηθεί ένα σύστημα δικτύου γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης σε επιλεγμένες πιλοτικές περιφέρειες που θα καταστήσει δυνατή την παρακολούθηση της κατάστασης στον γεωργικό τομέα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2027.

Μεταρρύθμιση 2. Διασφάλιση λειτουργικής κτηματαγοράς

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της λειτουργικής κτηματαγοράς.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Θα τεθεί σε εφαρμογή αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων και σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση των χερσαίων εκτάσεων.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της θεσμικής και διοικητικής δομής για τη διαχείριση των επενδυτικών προγραμμάτων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της δομής για τη διαχείριση των καθεστώτων δημόσιας χρηματοδοτικής στήριξης στον αγροδιατροφικό τομέα.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νομοθεσίας που επικεντρώνεται στον σχεδιασμό μέτρων δημόσιας στήριξης, μεταξύ άλλων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις μικρής κλίμακας, στα μελλοντικά χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και στην ψηφιοποίηση του συστήματος μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης εγγράφων, και διασφαλίζει ότι η κρατική στήριξη μπορεί να διοχετευθεί μόνο σε δικαιούχους εγγεγραμμένους στο κρατικό γεωργικό μητρώο (State Agrarian Register, SAR).

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η επισημοποίηση και η βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων (δηλαδή του κρατικού γεωργικού μητρώου).

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, τίθεται σε ισχύ νόμος που αναγνωρίζει το κρατικό γεωργικό μητρώο (SAR) ως επίσημο δημόσιο ηλεκτρονικό μητρώο στον τομέα της αγροτικής πολιτικής και της επισιτιστικής ασφάλειας. Δεύτερον, δημοσιεύεται έκθεση στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η υλοποίηση της κρατικής στήριξης από φορείς της κεντρικής κυβέρνησης μέσω του SAR.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 5. Μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα στην κλιματική αλλαγή

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να διασφαλιστεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός των αρδευτικών υποδομών με βιώσιμο τρόπο, προκειμένου να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα του αγροδιατροφικού τομέα στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έγκριση μακροπρόθεσμου σχεδίου στο οποίο καθορίζονται οι βασικοί τομείς και οι αρχές για την ανάπτυξη των συστημάτων ύδρευσης της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 6. Αποναρκοθέτηση χερσαίων και υδάτινων περιοχών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής για την περιγραφή των βασικών συνιστωσών των προσπαθειών αποναρκοθέτησης της Ουκρανίας.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη θέσπιση της στρατηγικής για τη δράση κατά των ναρκών.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2024.

Επένδυση 1. Επενδύσεις στην αποναρκοθέτηση

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η στήριξη των ιδιοκτητών ή χρηστών γεωργικών γαιών που αναλαμβάνουν δράσεις αποναρκοθέτησης.

Η επένδυση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 30 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για τα κονδύλια που θα καταβληθούν στους ιδιοκτήτες ή χρήστες γεωργικών γαιών για το κόστος αποναρκοθέτησης κατά την περίοδο 2024-2025. Δεύτερον, συνίσταται στην εγγραφή στον προϋπολογισμό τουλάχιστον 100 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές (σε ισόποσο σε UAH) για τα κονδύλια που θα καταβληθούν στους ιδιοκτήτες ή χρήστες γεωργικών γαιών για το κόστος της αποναρκοθέτησης κατά την περίοδο 2024-2027.

Η επένδυση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2027.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
12.1	Μεταρρύθμιση 1. Ευθυγράμμιση του θεσμικού πλαισίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη με την πολιτική της ΕΕ	Θέσπιση της στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη έως το 2030	4ο τρίμηνο	2024	Θέσπιση της στρατηγικής για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη έως το 2030 Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — προσαρμογή των ουκρανικών πολιτικών γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης στο προενταξιακό πλαίσιο της ΕΕ και σε τομείς ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Ουκρανία, όπως η αγροτική μεταρρύθμιση, η άρδευση, η ανάκαμψη μετά τον πόλεμο και η αναπτυξιακή στήριξη· — θεσμική ενίσχυση και ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία των αναγκαίων συστημάτων· — επιτάχυνση της διαδικασίας για την προσέγγιση των νομικών πράξεων και ικανοτήτων για την καλλιέργεια στον αγροδιατροφικό τομέα και για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα με τα πρότυπα της ΕΕ· — προώθηση της ανάπτυξης των μικρών παραγωγών και των αγροτικών κοινοτήτων· — καθορισμός τιμών βάσης και στόχων για τη δράση για το περιβάλλον και το κλίμα, η ανάπτυξη τεκμηριωμένου προγραμματισμού και ικανοτήτων χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου.
12.2	Μεταρρύθμιση 1. Ευθυγράμμιση του θεσμικού πλαισίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη με την πολιτική της ΕΕ	Δημιουργία του συστήματος δικτύου δεδομένων για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (ΔΔΒΓΕ)	1ο τρίμηνο	2027	Το σύστημα δικτύου δεδομένων για τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (ΔΔΒΓΕ) με δεδομένα από επιλεγμένες πιλοτικές περιφέρειες, το οποίο θα αναπτυχθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Αγροτικής Πολιτικής, έχει δημιουργηθεί και τεθεί σε λειτουργία σύμφωνα με τις αρχές του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα αυτό. Το σύστημα καθιστά δυνατή την παρακολούθηση της κατάστασης στον γεωργικό τομέα και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τη χορήγηση κρατικής στήριξης στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων.
12.3	Μεταρρύθμιση 2. Διασφάλιση λειτουργικής κτηματαγοράς	Δημιουργία αυτοματοποιημένου συστήματος για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων	1ο τρίμηνο	2025	Έχει τεθεί σε λειτουργία αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων, το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της διατήρησης του κρατικού κτηματολογίου. Έχει τεθεί σε λειτουργία σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση των χερσαίων εκτάσεων ως συνιστώσα του λογισμικού του κρατικού κτηματολογίου.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
12.4	Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της θεσμικής και διοικητικής δομής για τη διαχείριση των επενδυτικών προγραμμάτων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη δημόσια στήριξη της γεωργίας της Ουκρανίας	3ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας «για την κρατική στήριξη του γεωργικού τομέα της Ουκρανίας». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — σχεδιασμός μελλοντικών μέτρων δημόσιας στήριξης σύμφωνα με τις αρχές του κεκτημένου της ΕΕ στον εν λόγω τομέα. Η επιλογή των μελλοντικών μέτρων δημόσιας στήριξης θα περιλαμβάνει ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών (SWOT)· — σχεδιασμός μέτρων για τη στήριξη της γεωργικής παραγωγής ώστε οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις μικρής κλίμακας να προβούν σε ιδιωτικές επενδύσεις (για υλικά περιουσιακά στοιχεία των παραγωγών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για μεταποίηση και εμπορία)· — σχεδιασμός μελλοντικών χρηματοδοτικών μέσων (συμπεριλαμβανομένων διευκολύνσεων εγγύησης πιστώσεων) για όλες τις κατηγορίες γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε συνεργασία με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα· — ψηφιοποίηση μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης εγγράφων· — κρατική στήριξη που διοχετεύεται αποκλειστικά σε δικαιούχους εγγεγραμμένους στο κρατικό γεωργικό μητρώο.
12.5	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για το κρατικό γεωργικό μητρώο (SAR)	4ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας«για το κρατικό γεωργικό μητρώο». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — το κρατικό γεωργικό μητρώο (SAR) αναγνωρίζεται ως επίσημο δημόσιο ηλεκτρονικό μητρώο στον τομέα της αγροτικής πολιτικής και της επισιτιστικής ασφάλειας με τη ρύθμιση των υποχρεωτικών στοιχείων του, όπως η διαδικασία διαχείρισής του, ο ορισμός των δεδομένων του, η πρόσβαση τρίτων· — η κάλυψη του SAR επεκτείνεται ώστε να καταχωρίζει και να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ολόκληρες τις γεωργικές αλυσίδες αξίας, όπως είναι οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων, οι μεταποιητές τροφίμων, οι χρήστες νερού· — η λειτουργία του SAR διευρύνεται, καθώς το SAR λειτουργεί ως προϋπόθεση για τη χρηματοδοτική συνδρομή και διευκολύνει τη στοχευμένη διοχέτευση τεχνικής βοήθειας, άλλες διοικητικές υπηρεσίες, την εισαγωγή αναλυτικών πληροφοριών· — η καταχώριση στο SAR αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη κάθε είδους δημόσιας στήριξης στον αγροδιατροφικό τομέα· — υποχρεωτική δημοσίευση του μητρώου δικαιούχων κάθε προγράμματος κρατικής στήριξης στον τομέα το οποίο υλοποιείται μέσω του SAR.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
12.6	Μεταρρύθμιση 4. Βελτίωση του επίσημου δημόσιου ηλεκτρονικού μητρώου γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με τη χορήγηση κρατικής στήριξης μέσω του δημόσιου γεωργικού μητρώου	1ο τρίμηνο	2026	Υποβολή της έκθεσης σχετικά με την υλοποίηση της κρατικής στήριξης μέσω του SAR, από την οποία προκύπτει ότι τουλάχιστον το 80 % της δημόσιας στήριξης στον γεωργικό τομέα που παρασχέθηκε το 2025 από φορείς της κεντρικής κυβέρνησης παρασχέθηκε μέσω του κρατικού γεωργικού μητρώου.
12.7	Μεταρρύθμιση 5. Μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα στην κλιματική αλλαγή	Έγκριση του μακροπρόθεσμου σχεδίου για το σύστημα άρδευσης	1ο τρίμηνο	2025	Έγκριση του «μακροπρόθεσμου σχεδίου για την ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης». Το εν λόγω σχέδιο επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — προτεραιότητες στον τομέα της άρδευσης βάσει ανάλυσης των συνολικών οικονομικών οφελών· — ευθυγράμμιση με τη στρατηγική για τον τομέα των υδάτων και τις αρχές διαχείρισης των υδάτων με βάση λεκάνες απορροής· — αναφορά στις απαραίτητες δημόσιες και άλλου είδους επενδύσεις και η ανάγκη για περαιτέρω ιδιωτικοποίηση· — διάσταση της διακυβέρνησης/διαχείρισης του τομέα· — διενέργεια εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κάθε έργο αποκατάστασης ή κατασκευής σύμφωνα με τη σύσταση της ΕΕ για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και τη νομοθεσία της Ουκρανίας στον τομέα αυτόν.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
12.8	Μεταρρύθμιση 6. Αποναρκοθέτηση χερσαίων και υδάτινων περιοχών	Έγκριση του στρατηγικού εγγράφου σχετικά με τη δράση κατά των ναρκών για την περίοδο έως το 2033	2ο τρίμηνο	2024	Έκδοση της νομοθετικής πράξης για την έγκριση του στρατηγικού εγγράφου σχετικά με τη δράση κατά των ναρκών για την περίοδο έως το 2033 (πράξη του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας ή του προέδρου της Ουκρανίας). Η εν λόγω νομοθετική πράξη επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — διαχείριση στον τομέα της δράσης κατά των ναρκών· — στήριξη της αποτελεσματικότητας των φορέων που συμμετέχουν στη δράση κατά των ναρκών· — πρόληψη ατυχημάτων· — παροχή ολοκληρωμένης συνδρομής στα θύματα· — καινοτομίες· — ισορροπία και εκπροσώπηση των φύλων· — ανάπτυξη της ιδιωτικής αγοράς· — αποτελεσματικός και διαφανής συντονισμός με τους χορηγούς βοήθειας· — διαμόρφωση του συστήματος ιεράρχησης των καθηκόντων στο πλαίσιο της δράσης κατά των ναρκών.
12.9	Επένδυση 1. Επενδύσεις στην αποναρκοθέτηση	Επενδύσεις τουλάχιστον 30 εκατ. EUR στην αποναρκοθέτηση των γεωργικών εκτάσεων	2ο τρίμηνο	2026	Ενδιάμεση έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για το 2024 και το 2025 η γενική κυβέρνηση ενέγραψε στον προϋπολογισμό ποσό τουλάχιστον 30 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τα κονδύλια που θα καταβληθούν στους ιδιοκτήτες ή χρήστες γεωργικών γαιών για το κόστος της αποναρκοθέτησης.
12.10	Επένδυση 1. Επενδύσεις στην αποναρκοθέτηση	Επενδύσεις τουλάχιστον 100 εκατ. EUR στην αποναρκοθέτηση των γεωργικών εκτάσεων	4ο τρίμηνο	2027	Τελική έκθεση της κυβέρνησης (ή έκθεση του Δημόσιου Ταμείου) από την οποία προκύπτει ότι στους κρατικούς προϋπολογισμούς για τα έτη 2024, 2025, 2026, 2027, η γενική κυβέρνηση ενέγραψε στον προϋπολογισμό ποσό τουλάχιστον 100 εκατ. EUR (σε ισόποσο σε UAH) για τα κονδύλια που θα καταβληθούν στους ιδιοκτήτες ή χρήστες γεωργικών γαιών για το κόστος της αποναρκοθέτησης

C.13. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να στηριχθεί η περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα κρίσιμων πρώτων υλών στην Ουκρανία σύμφωνα τόσο με τους οικονομικούς στόχους όσο και με τους στόχους βιωσιμότητας. Το κεφάλαιο θα επικεντρωθεί στη βελτίωση του στρατηγικού σχεδιασμού και των διοικητικών διαδικασιών.

Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού και διασφάλιση βέλτιστου πλαισίου για τους στρατηγικούς επενδυτές

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η προσέλκυση επενδύσεων στην εξόρυξη και επεξεργασία κρίσιμων πρώτων υλών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα τεθεί σε ισχύ νόμος σχετικά με τις τροποποιήσεις του εθνικού προγράμματος για την ανάπτυξη της βάσης ορυκτών πόρων της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2030, με τον οποίο θα δημιουργηθεί το κρατικό ταμείο αποζημίωσης για τη γεωλογική περιοχή και θα καθοριστούν στρατηγικές κατευθύνσεις για τον τομέα. Δεύτερον, θα δημοσιευτεί και θα τεθεί στη διάθεση των επενδυτών έκθεση σχετικά με την επαλήθευση των αποθεμάτων κρίσιμων πρώτων υλών της Ουκρανίας με τη χρήση διεθνούς ταξινόμησης.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτιστοποίηση της διαδικασίας και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους δυνητικούς επενδυτές. Κύρια επιδίωξη είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της ταχύτητας και της οικονομικής αποδοτικότητας στο πλαίσιο νέων επενδυτικών αποφάσεων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, θα δημοσιευτεί σειρά επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών. Δεύτερον, θα προκηρυχθούν διεθνείς διαγωνισμοί για τη σύναψη συμφωνίας για την κατανομή της παραγωγής με χρήση του υποδείγματος των όρων της συμφωνίας, όπως συμφωνήθηκαν από την κυβέρνηση και δημοσιοποιήθηκαν. Τρίτον, θα αναπτυχθεί και θα τεθεί σε λειτουργία ηλεκτρονικό γραφείο (e-cabinet) χρηστών υπεδάφους με πρόσθετες λειτουργίες.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών εξόρυξης και ενσωμάτωση της Ουκρανίας στις σύγχρονες αξιακές αλυσίδες επεξεργασίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τις πρακτικές περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εταιρικής διακυβέρνησης στον τομέα των κρίσιμων πρώτων υλών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη δημοσίευση μελέτης για την αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την υποβολή εκθέσεων που αφορούν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτήρια στον τομέα των ορυχείων και τον εξορυκτικό τομέα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
13.1	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού και διασφάλιση βέλτιστου πλαισίου για τους στρατηγικούς επενδυτές.	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την αναθεώρηση του εθνικού προγράμματος για την ανάπτυξη της βάσης ορυκτών πόρων της Ουκρανίας έως το 2030	4ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας σχετικά με τις τροποποιήσεις του εθνικού προγράμματος για την ανάπτυξη της βάσης ορυκτών πόρων της Ουκρανίας για την περίοδο έως το 2030. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — δημιουργία κρατικού ταμείου αποζημίωσης για τη γεωλογική περιοχή· — ιεράρχηση των στόχων της περιοχής εξόρυξης σύμφωνα με τις στρατηγικές της ΕΕ· — ορισμός των όρων των στρατηγικών και κρίσιμων πρώτων υλών, η ανάγκη για τακτική μεθοδολογική εκτίμηση κινδύνου του επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού τους και ο προσδιορισμός ομάδας χωρών εταίρων.
13.2	Μεταρρύθμιση 1. Ενίσχυση του στρατηγικού σχεδιασμού και διασφάλιση βέλτιστου πλαισίου για τους στρατηγικούς επενδυτές.	Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με την επαλήθευση των αποθεμάτων κρίσιμων πρώτων υλών της Ουκρανίας	3ο τρίμηνο	2025	Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με την επαλήθευση των αποθεμάτων κρίσιμων πρώτων υλών της Ουκρανίας με χρήση συστήματος διεθνούς ταξινόμησης και διάθεση των αποτελεσμάτων στους επενδυτές.
13.3	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών	2ο τρίμηνο	2025	Δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
13.4	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Προκήρυξη διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής (PSA) με διασφάλιση της διαφάνειάς τους	2ο τρίμηνο	2025	Δρομολόγηση και δημοσίευση των διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής (PSA), χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα των όρων της συμφωνίας, όπως συμφωνήθηκαν από την κυβέρνηση. Διασφάλιση της διαφάνειας των διαγωνισμών και των συμφωνιών PSA μέσω της ανοικτής πρόσβασης στους όρους τους.
13.5	Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών	Δημιουργία αναβαθμισμένου ηλεκτρονικού γραφείου (e-cabinet) χρηστών υπεδάφους	1ο τρίμηνο	2025	Τίθεται σε λειτουργία αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο χρηστών υπεδάφους με πρόσθετες λειτουργίες πρόσβασης στο κρατικό μητρώο ειδικών αδειών για τη χρήση υπεδάφους, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα αίτησης και απόκτησης ηλεκτρονικής άδειας (απόσπασμα από το μητρώο) και παρέχει πρόσβαση σε ψηφιακά γεωλογικά δεδομένα.
13.6	Μεταρρύθμιση 3. Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών εξόρυξης και ενσωμάτωση της Ουκρανίας στις σύγχρονες αξιακές αλυσίδες επεξεργασίας	Δημοσίευση μελέτης σχετικά με τη νομοθεσία για την υποβολή εκθέσεων που αφορούν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτήρια	4ο τρίμηνο	2025	Έγκριση και δημοσίευση μελέτης για την αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας για την υποβολή εκθέσεων που αφορούν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτήρια στον τομέα των ορυχείων και τον εξορυκτικό τομέα, στην οποία διατυπώνονται συστάσεις σχετικά με τα νομοθετικά κενά που πρέπει να καλυφθούν.

C.14. **ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να ενισχυθεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Ουκρανίας. Το κεφάλαιο θα επικεντρωθεί επίσης στην ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας.

Μεταρρύθμιση 1. Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας κατά τη διαδικασία του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εκδοθεί ψήφισμα που ορίζει τις ραδιοτεχνολογίες που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στην Ουκρανία. Δεύτερον, τίθενται σε ισχύ ορισμένες νομοθετικές πράξεις για την κυβερνοασφάλεια με σκοπό την ευθυγράμμιση με το πλαίσιο NIS και NIS2, ανοίγοντας επίσης τον δρόμο για την εφαρμογή της εργαλειοθήκης ασφάλειας 5G της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 2. Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η απλούστευση της αλληλεπίδρασης μεταξύ κράτους και πολιτών μέσω της ψηφιοποίησης.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί σχέδιο δράσης έως το 2026 για την ψηφιοποίηση των συνηθέστερων δημόσιων υπηρεσιών σε διάφορους τομείς. Δεύτερον, τίθεται σε ισχύ νομική πράξη σχετικά με τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1183 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 όσον αφορά τη θέσπιση ευρωπαϊκού πλαισίου για την ψηφιακή ταυτότητα.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
14.1	Μεταρρύθμιση 1. Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές	Έγκριση αναθεωρημένου σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία	1ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας για την τροποποίηση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση του σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία». Το ψήφισμα ορίζει τις ραδιοτεχνολογίες που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στην Ουκρανία, προσδιορίζοντας τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και τις ραδιοϋπηρεσίες στις οποίες αντιστοιχούν, καθώς και τους όρους τερματισμού της ανάπτυξης και χρήσης τους, καθώς και τον κατάλογο των ελπιδοφόρων ραδιοτεχνολογιών για εφαρμογή στην Ουκρανία προσδιορίζοντας τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και τις ραδιοϋπηρεσίες στις οποίες αντιστοιχούν, καθώς και τους όρους εφαρμογής τους σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.
14.2	Μεταρρύθμιση 1. Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την ενίσχυση των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος των αντίστοιχων νομοθετικών πράξεων για την ευθυγράμμιση με το πλαίσιο NIS και NIS2 [οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148]. Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — κανονιστική ρύθμιση της υποχρεωτικής εφαρμογής μέτρων που αποσκοπούν στη δημιουργία κατάλληλου νομικού πλαισίου για την εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την καταστολή επιθετικών πράξεων στον κυβερνοχώρο στο πλαίσιο του πολέμου της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας· — αύξηση του επιπέδου προστασίας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας από κυβερνοεπιθέσεις· — βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της προστασίας των πληροφοριών με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων του εθνικού συστήματος κυβερνοασφάλειας για την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/ επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
14.3	Μεταρρύθμιση 2. Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών	Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2026	1ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2026. Το εν λόγω σχέδιο δράσης επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — ανάκαμψη· — εκπαίδευση· — υγειονομική περίθαλψη· — υπηρεσίες για τους βετεράνους· — στρατιωτικοί· — τελωνεία· — ηλεκτρονική κοινωνική σφαίρα.
14.4	Μεταρρύθμιση 2. Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών	Έναρξη ισχύος της νομικής πράξης για τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1183	2ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος της νομικής πράξης για τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης στην Ουκρανία ως βασικού στοιχείου της υποδομής ηλεκτρονικού δελτίου ταυτότητας, σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1183. Η εν λόγω νομική πράξη επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:: — δημιουργία σύγχρονου συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης στην Ουκρανία και διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξής της· — διασφάλιση της διαλειτουργικότητας (τεχνολογική συμβατότητα) των μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, των ενδιάμεσων κόμβων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και των συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης· — προστασία των πηγών των πληροφοριών που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο του συστήματος.

C.15. **ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

1. **Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων**

Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι να προωθηθεί η πράσινη μετάβαση της Ουκρανίας, με την παροχή στήριξης για την απανθρακοποίηση και για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή.

Μεταρρύθμιση 1. Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της βιομηχανικής ρύπανσης

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής ρύπανσης, για τη διασφάλιση του συνταγματικού δικαιώματος των πολιτών σε ένα ασφαλές περιβάλλον.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος της νομοθεσίας που αποσκοπεί στην πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης, με μερική εφαρμογή των διατάξεων. Με το βήμα αυτό εισάγονται ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την αδειοδότηση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με βάση την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης που συνάδουν με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2024.

Μεταρρύθμιση 2. Πολιτική για το κλίμα

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η δημιουργία αρχιτεκτονικής για τη διακυβέρνηση του κλίματος, καθώς και κατάλληλου μηχανισμού για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής στον τομέα της κλιματικής αλλαγής στην Ουκρανία.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τρία βήματα. Πρώτον, θα τεθεί σε ισχύ νέα νομοθεσία που θεσπίζει βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής της Ουκρανίας για το κλίμα. Δεύτερον, θα εκδοθεί ψήφισμα σχετικά με το συμβούλιο επιστημόνων και εμπειρογνωμόνων για τη διατήρηση της στιβάδας του όζοντος. Τρίτον, θα εγκριθεί η δεύτερη εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 4ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 3. Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η προώθηση της ανάπτυξης μηχανισμών της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου. Δεύτερον, η Ουκρανία θα θέσει εκ νέου σε λειτουργία το υποχρεωτικό σύστημα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ), με ορισμένες εξαιρέσεις.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2025.

Μεταρρύθμιση 4. Αποκατάσταση και διατήρηση των φυσικών πόρων

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η μείωση της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στην έναρξη ισχύος νομοθεσίας που θα ρυθμίζει το ζήτημα της επιβεβαίωσης της βιωσιμότητας της προέλευσης της ξυλείας και άλλων προϊόντων που ενδέχεται να συντελούν στην αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 5. Αύξηση της κυκλικής οικονομίας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της διαχείρισης των αποβλήτων.

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει δύο βήματα. Πρώτον, θα εγκριθεί εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων. Δεύτερον, η Ουκρανία θα θεσπίσει στρατηγική για την εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας και θα εγκρίνει σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 1ο τρίμηνο του 2026.

Μεταρρύθμιση 6. Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος μέσω της αύξησης της σαφήνειας όσον αφορά τους κανόνες για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ).

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει ένα βήμα. Συνίσταται στη δημοσίευση υπομνήματος που θα καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για τις ΕΠΕ και ΣΠΕ.

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το 3ο τρίμηνο του 2024.

2. **Κατάλογος βημάτων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
15.1	Μεταρρύθμιση 1. Πρόληψη, μείωση και έλεγχος της βιομηχανικής ρύπανσης	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με μερική εφαρμογή των διατάξεων	3ο τρίμηνο	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας για τη διασφάλιση των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών σε ένα ασφαλές περιβάλλον για τη ζωή και την υγεία με μερική εφαρμογή των διατάξεων. Πρέπει να εκδοθούν κανονισμοί εφαρμογής εντός 12 μηνών και ορισμένες διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή των ευρημάτων των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης εντός 4 ετών από τη λήξη ισχύος του στρατιωτικού νόμου, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά. Ο νόμος αποσκοπεί στην πρόληψη, τη μείωση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης και εισάγει ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την αδειοδότηση και τον έλεγχο της βιομηχανικής ρύπανσης με βάση την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης σύμφωνα με την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (αναδιατύπωση).
15.2	Μεταρρύθμιση 2. Πολιτική για το κλίμα	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την κρατική πολιτική για το κλίμα	1ο τρίμηνο	2025	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με τις βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα». Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — στόχοι και βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα· — φορείς διακυβέρνησης στον τομέα της κλιματικής αλλαγής· — στρατηγικός σχεδιασμός στον τομέα της κλιματικής αλλαγής· — μηχανισμοί και εργαλεία για την επίτευξη των κλιματικών στόχων· — εθνικό πλαίσιο για την παρακολούθηση της εφαρμογής πολιτικών και μέτρων και για την πραγματοποίηση προβλέψεων στον τομέα της κλιματικής αλλαγής· — Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνωμόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος· — εθνικό σύστημα απογραφής των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες· — διεθνής συνεργασία στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
15.3	Μεταρρύθμιση 2. Πολιτική για το κλίμα	Έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με το Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνωμόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος	4ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση του κανονισμού για το Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνωμόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος». Ο εν λόγω κανονισμός επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — εξέταση των επιστημονικών πορισμάτων των εκθέσεων της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) και των επιστημονικών δεδομένων και πληροφοριών για το κλίμα, ιδίως όσον αφορά την Ουκρανία· — παροχή υποστήριξης και προτάσεων από επιστήμονες και εμπειρογνώμονες, μεταξύ άλλων μέσω της εκπόνησης εκθέσεων σχετικά με τους στόχους, τις πολιτικές και τα μέτρα για το κλίμα, της παρακολούθησης της εφαρμογής τους και της πραγματοποίησης προβλέψεων στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, καθώς και της συμμόρφωσης των στόχων, των πολιτικών και των μέτρων με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ουκρανίας· — προώθηση της ανταλλαγής επιστημονικών επιτευγμάτων στον τομέα της μοντελοποίησης, της παρακολούθησης, της προηγμένης έρευνας και καινοτομίας με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση των απορροφήσεων από καταβόθρες· — επιστημονική τεκμηρίωση των τρόπων και των μέσων για την επίτευξη των κλιματικών στόχων· — ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τις συνέπειές της, καθώς και ανάπτυξη του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ επιστημονικών ιδρυμάτων σε θέματα κλιματικής αλλαγής· — εγγυήσεις ανεξαρτησίας του εν λόγω συμβουλίου σε όλες τις διαδικασίες του· — ποικιλόμορφη, επιστημονικά συναφής σύνθεση του εν λόγω συμβουλίου.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
15.4	Μεταρρύθμιση 2. Πολιτική για το κλίμα	Έγκριση της δεύτερης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού	3ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση δεύτερης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού». Η NDC επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — υψηλότερος στόχος μείωσης των εκπομπών σε σχέση με την τρέχουσα ΕΚΣ της Ουκρανίας· — καθορισμός έτους βάσης για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες· — διάρκεια εφαρμογής και/ή χρονικές περίοδοι των προτεινόμενων μέτρων· — πεδίο εφαρμογής και κάλυψη των οικονομικών τομέων και των αερίων του θερμοκηπίου· — σχεδιασμός διαδικασιών, παραδοχές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων για την εκτίμηση και τη λογιστική καταγραφή των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες· — αιτιολόγηση του δίκαιου χαρακτήρα και της φιλοδοξίας της ΕΚΣ υπό το πρίσμα των εθνικών συνθηκών· — συμβολή στην επίτευξη του στόχου της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου / στην ενίσχυση των καταβοθρών, σύμφωνα με τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 2 της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή. Η δεύτερη ΕΚΣ της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού θα είναι περισσότερο φιλόδοξη από την τρέχουσα επικαιροποιημένη ΕΚΣ.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
15.5	Μεταρρύθμιση 3. Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου	1ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου». Η έγκριση του σχεδίου δράσης θα εξασφαλίσει τον προσδιορισμό: — των σταδίων εφαρμογής του ΣΕΔΕ· — των χρονοδιαγραμμάτων των σταδίων· — της αναγκαίας υποδομής· — των οργανωτικών μέτρων.
15.6	Μεταρρύθμιση 3. Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	Επανέναρξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ)	2ο τρίμηνο	2025	Η επανέναρξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ) για εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, εκτός από εκείνες που δεν ελέγχονται, έχουν καταστραφεί ή βρίσκονται σε προσωρινά κατεχόμενα εδάφη, ή έχουν ανακοινώσει επίσημα την αναστολή των δραστηριοτήτων όσον αφορά την παραγωγή.
15.7	Μεταρρύθμιση 4. Αποκατάσταση και διατήρηση των φυσικών πόρων	Έναρξη ισχύος του νόμου σχετικά με τη μείωση της αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών	2ο τρίμηνο	2026	Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας που θα ρυθμίζει το ζήτημα της επιβεβαίωσης της βιωσιμότητας της προέλευσης της ξυλείας και άλλων προϊόντων που ενδέχεται να συντελούν στην αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — επέκταση της χρήσης της ηλεκτρονικής λογιστικής καταγραφής της ξυλείας, η οποία θα διασφαλίζει την παρακολούθηση της διακίνησης της ξυλείας και την επιβεβαίωση της νομιμότητας της προέλευσης της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας· — διασφάλιση της δημιουργίας του συστήματος πιστοποίησης για τα προϊόντα ξυλείας και της επέκτασης του υφιστάμενου συστήματος πιστοποίησης για την κατεργασμένη ξυλεία ώστε να καλύπτει όλες τις δραστηριότητες εμπορίας ξυλείας· — θέσπιση απαιτήσεων για την επιβεβαίωση της προέλευσης της ξυλείας, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων ξυλείας που διατίθενται στο εμπόριο.

Αριθ.	Μεταρρύθμιση/επένδυση	Ονομασία του βήματος	Χρονοδιάγραμμα		Περιγραφή βήματος
15.8	Μεταρρύθμιση 5. Αύξηση της κυκλικής οικονομίας	Θέσπιση της στρατηγικής για την εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας και του σχεδίου δράσης της	1ο τρίμηνο	2026	Θέσπιση από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας της στρατηγικής για την εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της. Η στρατηγική εντοπίζει πιθανές ευκαιρίες και επιπτώσεις της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία στην Ουκρανία για 5-10 προεπιλεγμένους τομείς προτεραιότητας και αξιακές αλυσίδες, όπως τα απόβλητα, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα πλαστικά, οι συσσωρευτές, τα ηλεκτρονικά προϊόντα, η γεωργία, οι κατασκευές και οι επισκευές, καθώς και τα μέταλλα και τα ορυκτά.
15.9	Μεταρρύθμιση 5. Αύξηση της κυκλικής οικονομίας	Έγκριση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων έως το 2033	3ο τρίμηνο	2025	Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση του εθνικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων έως το 2033». Το εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: — διαχείριση οικιακών αποβλήτων· — διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων· — ανάγκες σε υποδομές· — αναλύσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας του σχεδίου δράσης· — εφαρμογή οικονομικών μέσων για τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων· — παρακολούθηση και έλεγχος της διαχείρισης των αποβλήτων· — στρατηγικός σχεδιασμός της διαχείρισης αποβλήτων στην Ουκρανία· — εφαρμογή της διαχείρισης των αποβλήτων σε περιφερειακό επίπεδο.
15.10	Μεταρρύθμιση 6. Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)	Εκπόνηση εγγράφου βασικών εννοιών για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των αποκλίσεων από τους κανόνες για τις εκτιμήσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και τις στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις (ΣΠΕ)	3ο τρίμηνο	2024	Εκπόνηση και δημοσίευση στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Προστασίας του Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων εγγράφου βασικών εννοιών έπειτα από δημόσιες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τους κανόνες για τις ΕΠΕ και ΣΠΕ. Το έγγραφο βασικών εννοιών περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες: — σχετικά με τον φορέα που καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τις υποχρεώσεις ΕΠΕ και ΣΠΕ· — περιγραφή των αντικειμένων και επεξήγηση των λόγων για τους οποίους περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση· — αιτιολόγηση του πεδίου εφαρμογής των παρεκκλίσεων· — προθεσμίες για τις χορηγηθείσες παρεκκλίσεις.

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj